

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

SU LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Spalio-October 31 d., 1975 m.

Kaina 15c

255

CHICAGA GRAŽIAI PRIĖMĖ PREZ. A. SADADA

PREZIDENTAS NENORI DUOTI NEW YORKUI PINIGŲ

Prezidentas mano, kad reikia pakeisti
dabartinį bankrutavimo įstatymą

WASHINGTONAS, D. C. — Trečiadienio vakarą prezidentas Fordas spaudos atstovams pareiškė, kad jis yra priešingas pinigų davimui New Yorko miesto savivaldybei. Prezidentas yra įsitikinęs, kad miestas privalo išmokyti tvarkyti savo ekonominius reikalus. Jeigu valdžia pradės duoti pinigus vienam miestui, tai tuojau visa eilė miestų prašys paramos. Prezidentas yra įsitikinęs, kad New Yorkas gali susitvarkyti savo ekonominius reikalus, kaip juos sutvarko kiti Amerikos didmiesčiai ir mažesni miesteliai.

Siūlys pakeisti bankrutavimo
įstatymą

Spaudos klubo nariams prezidentas pareiškė, kad jis prašys kongresą pakeisti dabar veikiančią bankrutavimo santykius tvarkančią įstatymą. Prezidentas prašys leisti miestams nemokėti išleistų bonų.

Jeigu miestai galės atidėti kelius metams bonais padarytus pasizadėjimus, o tuo tarpu administracija suspaus ir nebus tokia išlaidi, tai miestai galės mokėti daromas išlaidas.

Prezidentas Fordas patarė miestams leisti tiek pinigų, kiek jie gali uždirbti. Bet jeigu jie išleidžia daugiau, negu uždirba, tai turi bėdos.

Demokratai siūlo paramą
miestams

Demokratų partijos vadovybė miestų skolų klausimą siūlo kitaip spręsti. Jeigu JAV gali duoti milijonus dolerių užsieniams, tai jos gali padėti ir didmiesčiams susitvarkyti savo ekonominius reikalus.

Demokratai planuoja paruošti įstatymą, kuris leistų vyriausybei duoti didmiesčiams, nepajėgiams suvesti galų su galais, vienkartinę paramą.

Tuo pačiu metu federalinė vyriausybė turėtų nurodyti, ką išlaidūs miestai turi daryti savo biudžetams suvesti.

Prezidentas ruošia
kitokį pasiūlymą

Prezidentas Fordas ir atsakingi respublikonų partijos pareigūnai nenori skirti didelės dovanos New Yorkui, nes vėliau atsirastų didžiausia miestų eilė, kuri prašys paramos.

Prezidentui nepatinka, kad kai kurie didmiesčiai ir dabar turi užsitraukę daug skolų. Vietoj mažinti, kiekvieną metą jie tas skolas didina. Be to, miestų savivaldybės rašosi įvairiausius kontraktus, prisisamdė tarnautojų, kuriems reikia mokėti didelės algos, o pinigų toms algoms mokėti nėra.

Prezidentas mano, kad nepriklaušomi ekspertai turėtų patikrinti pajamas bei išlaidas ir gerokai apkarpyti bereikalingas išlaidas. Prezidentas nebūtų priešingas vienkartinę paramai, bet ta parama bus atidarytos durys kitiems panašiams prašėjimams. Davus vienam miestui, bus labai sunku atsakyti kitiems.

➤ Aukščiausio teismo teisėjas William O. Douglas nugalėjęs Walter Reed ligoninę.

IŠ VISO PASAULIO

NEW DELHI. — Indija pasmerkė Jungtines Valstybes dėl pradėjimo statyti karinę bazę Diego Garcia saloje, pareiškiant, kad tai yra "naujas kolonializmas", kurs galys išaukti "visuotinas ginklavimosi lenktynes" Indijos okeane.

LAFAYETTE, Calif. — Helikopteriai ir valtimis ieškojimas "Lafayette ežero pabaigos" baigėsi be rezultatų ir vandens rezervuaras buvo vėl atidarytas publikai naudotis. Lafayette 114 akv rezervuaras keletą dienų buvo uždarytas gandoms pasklidus, kad rezervuare pastebėta "pabaisa". Vieno mačiusiojo pailidijimu, ta "pabaisa" esąs apie 7 pėdų ilgumo aligatorius.

LONDONAS. — JAV prezidentui pareiškus, kad jis vetuos, jei Kongresas nutars federalinėmis priemonėmis gelbėti bankrotuojantį New Yorko miestą, doleris Europos rinkose šiek tiek krito: už britų svarą mokėjimas iš \$2.0680 pakilo iki \$2.0730; už vokiečių markę iš 38.97 iki 39.099 centų; už šveicarų franką iš 37.90 iki 38.07.

LOS ANGELES. — Policijos departamentas pasiryžęs sumokėti \$100,000 išpirkimo paslaptingam telefonu skambintojui, kurs, policijos manymu, vieną užstatą jau nužudė ir grasina nužudyti antrą, jei negaus savo reikalaujamos išpirkimo sumos. Piktadaris, pasivadinęs "Mirtis", policijai skambino 17 kartų ir Los Angeles Herald Examiner laikraščiu viena kartą.

ATLANTA, Ga. — Federalinio sveikatos srities tarnautojo pranešimu šią žiemą galima tikėtis naujos rūšies infuozijos (flu), nuo kurios Naujojo Gvinėjos mirė 602 žmonės. Nacionalinio Ligy Kontrolės centro virologas Dr. Walter Dowdle pasakė, kad įsikiopijimas nuo flu gali teikt šokią tokią pritekiją ir nuo naujosios flu virusų "laidos", kurią medikai pavadino "A-Victoria".

Paskolų rinka lengvėja

Federalinės valdžios išdo bonų nuosimčiams krintant, prasidėjo rasti daugiau atliekamo pinigų taupymo — skolinimo bankelių kasoje. Kas reiškia, kaip bankų vedėjai pažymi, bus pigesnis ir lengviau gaunamas kreditas, gyvesnė 1976 m. namų statyba.

Kongreso atstovas Edward Derwinski Amerikos Lietuvių Tarybos centre Chicagoje sveikina su Lietuvių Radijo Forumo vedėju Antanu J. Rudžiu. Tarp jų stovi Dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, paprašęs kongreso užsienio komisijos nari atvykti į Chicago ir patikrinti Lietuvos jėgas. Jis prezidento Fordo pažūrą į Helsinkio konferenciją ir jos paskelbtus nuostatus. Kongresmanas Derwinski lietuviams patvirtino, kad prezidentas Fordas savo pažado nepakeitė, Lietuvos nepardavė ir pavergtos Lietuvos teisių neatsisakė ginti. Jis pritarė tautų laisvės ir nepriklausomybės principams. Prezidentas juos gynė Helsinkyje, juos gins ir JAV administracijos priešakyje.

3,500 BĖGINKLIŲ MAROKO CIVILIŲ ŽYGIUOJA UŽIMTI ISPANŲ SAHAROS

! Ispanijos palikimą pretenduoja trys
kaimyninės valstybės

MARAKES, Moroko. — Nepaisant pradėtų pastangų reikala išspręsti diplomatinėmis priemonėmis, ilgas sunkvežimių karavanas su 35,000 marokiečių bėginklių savanorių pasijudino į 500 mylių žygį pietų kryptimi į Ispanijos Saharą. Tai yra lygiai dešimtoji dalis Maroko karaliaus Hassano paskelbto 350,000 skaičiaus.

Maroko užsienio reikalų ministras Ahmed Laraki ir Mauritanijos užsienio ministras Hamid Ould Mouknes antradienį įteikė Ispanijai planą kaip turi būti padalinta Ispanijos Sahara tarp Mauritanijos ir Maroko.

Ispanijos karinė vadovybė tuo pačiu metu paskelbė savo planą kaip iš Ispanijos Saharos iševakuoti ispanus civilius per pirmas dvi lapkričio mėnesio savaites, anksčiau negu Maroko masinė "taikos armija" atžygiuos. Ispanijos Saharos sostinėje El Aiun ispanų kariuomenės daliniai okupavo svarbesnius punktus, mieste ir paskelbė nuo sutemų iki aušros draudimo rodytis gatvėje laika.

Oficialūs valdžios asmenys pasakė, kad žygiui padaryti neprileisti iki teroro veiksmų prieš bėginklių savanorių 350,000 Maroko karaliaus Hassano paskelbtą žygį. Marokas ir Mauritanija pretenduoja į visą fosfatų turtingą Ispanijos Saharą ar jos dalį. Ispanija planavo praversti gyventojų apsisprendimą balsavimais ir tas planas buvo užgirtas Jungtinių Tautų rezoliucija, bet Alžiras pareiškė pageldivimą, kad Ispanijos Sahara būtų paskelbta nepriklausoma ir kad Alžiras irgi nori to klausimo sprendime dalyvauti.

Alžiro spaudos agentūra paskaitavo Jungtinių Tautų general sekretoriaus Kurt Waldheim'o pasakymą, kad sprendimas turi gauti pritarimą iš visų suinteresuotųjų, tai yra Ispanijos, Maroko, Mauritanijos ir Alžiro. Ta pati žinių agentūra pranešė, kad Alžiro vyriausybė yra bom-

darduojama valdančiojo Alžiro Tautinio Laisvinimo Fronto skyrių pareiškimais, smerkiančiais Maroką, kurs viešai nori pasiimti Ispanijos Sakarą.

Pranešimais iš Casablanca, Šimtai sunkvežimių su 35,000 savanorių marokiečiais išsijudino į 500 mylių kelionę Ispanijos Saharos link.

Prez. Fordas kalba - akcijos krinta

Trečiadienį biržų rinkoje gerokai nukrito akcijos, kai paaiškėjo, kad New Yorkas negalės išsikaupti iš finansinių sunkumų. Prie to prisidėjo ir prez. Fordo kalba Washingtono spaudos klube, kurioje priminė, jog jis pasiūlęs naują bankrotų įstatymą. Įstatyme numatyta gelbėti miestus, atsidurusius finansiniuose sunkumuose, neleidiant miestų administracijos.

New Yorko miesto kontrolierius pareiškė, kad miestas bankroto negalės išvengti. Viceprezidentas korp. Standard & Poor's Saul Sterling yra nuomonės, jog akcijų rinka daugiausiai gąsdina nežinomos bankroto pasekmės. Stakai krito daugiau 12 punktų. Gi aukso kasyklų akcijos ir paties aukso lydinio kainos pradėjo kilti.

➤ Amerikos ambasadorius pradėjo pasitarimus su turkais dėl bazių atidarymo. Turakai nori gauti užtikrinimą, kad jie galės pirkti Amerikoje reikalingos amunicijos.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

➤ Pietų Vietnamą okupavę komunistai suėmė daug užsieniečių. Dabar juos veža į šiaurę ir siunčia į Bangkoką. Trečiadienį išleido 9 amerikiečius.

➤ Sadatas prašė prezidentą išmokyti egiptiečius, kaip užsiimti daugiau javų, pasigiminti daugiau geriamo vandens, išsiausti daugiau drobių. Jam rūpi patys paprasčiausi kasdienio gyvenimo dalykai. Prezidentas Fordas pradžioje jam padėti.

➤ Trečiadienio vakarą gen. Franko širdis buvo labai susilpnėjusi, bet ketvirtadienį ji pradėjo vėl tvarkingiau plakti. Gydytojai visą laiką daboja ligonį.

➤ New York'e kitų arabų valstybių jaunuoliai išmetinėjo Sadatui už pasirašytą sutartį su Izraeliu.

➤ Ispanijos premjeras, pasitaręs su gydytojais, rengiasi valstybės vairą anksčiau perduoti princui Carlos. Jis nenori laukti gen. Franko mirties, nes yra svarbių valstybės reikalų, kurių negalima atidėti iki gen. Franko mirties. Premjeras Arias Navarro nėra pasirošęs tenkinti karaliaus noru.

➤ Teisėjas Oliver J. Carter nutarė, kad Patty Hearst yra pakankamai sveika, kad galėtų būti patraukta teisman ir pasiūlymą, ką ji yra dariusi Sacramento priemiesčio banko užpuolimo metu, kai buvo nušautas vienas sutaupas atnešusi moteris.

➤ Lapkr. 4 dieną graikų laivas "Olympus" važiuos Suez'o kanalu. Jis vės Pietų Izraeliui reikalingą cementą. Tai bus pirmas laivas, praleistas Suez'o kanalu su Izraelio prekėmis.

➤ Adm. Elmo R. Zumwalt tvirtina, kad rusai nesilaiko deontologijos patarimų, bet Kisingeris neturi drąsos tai pripažinti.

NUSIBANKRUTAVUSIO NEW YORKO MERAS SADATO NEPASVEIKINO

Palestiniečių gynimas gerokai atšaldė
Amerikos politikų nuotaikas

Ketvirtadienį Chicago meras labai šiltai priėmė Chicago atvykusį Egipto prezidentą Anwar Sadatą. Kartu su Sadatu atvyko jo žmona ir trys dukros. Jis priėmė ir šiltai pasveikino Chicago mero žmona poną Daley.

Vietnamas paleido devynis amerikiečius

BANGKOK, Tailandas. — Š. Vietnamas ketvirtadienį paleido į laisvę 9 amerikiečius ir 5 sveltinčius, kurie buvo sumiti komunistams baigiant užimti Pietinį Vietnamą. Visi 14 paleistųjų iš Hano iš aerodromo Jungtinių Tautų lėktuvu išgabenami į Bangkoką, Tailandą.

Geras Dėdė Samas

WASHINGTONAS. — Centrinė Atsikaitymės Istaiga apskaičiavo, kad kai kurioms sveltoms valstybėms JAV padavė ginklų už \$95 milijonus mažiau negu buvo tų ginklų kaina. Ginklų sveltoms valstybėms pardavimo Akta reikalauja, kad būtų ginklų perkant apmokėta visa suma. Kongresmanas Les Aspin (D., Wis.) pasakė, kad 1973 metais per Izraelio "Yom Kipur" karą su arabais, JAV už lėktuvus Izraeliui paskaitė \$45 milijonais mažiau negu buvo pardavimo kaina. Iranas irgi sumokėjo \$34 milijonais mažiau negu buvo parduotųjų ginklų kaina. Net NATO valstybės (Didž. Britanijai ir kt.) duota \$13.5 milijonų nuolaida.

Bostonas tebeprtestuoja

BOSTONAS. — Apie 7,000 žmonių — South Bostono aukštesniosios mokyklos baltųjų mokinių ir jų tėvai bei kiti artimieji tvarkingoje demonstracijoje protestavo prieš teismo įsakymą priverstiną mokinių autobusais važinėjimą. Tai buvo pirmą kartą skaitlinga protesto demonstracija nuo šio mokslo metų pradžios. Demonstrantai ant "kafafalko" su savim vežė vilniava apdengtą karstą su dideliu užrašu "Laisvė mirė" (Freedom is Dead). Baltųjų mokinių dieną į mokyklą buvo atvykę tik trys. Iš 432 mokinių juodų, skirtų autobusais vežioti į South Boston High, tą dieną atvažiavo tik 107.

PLIENO GAMYBA GEROKAI SUMAŽEJO

PITTSBURGH, Pa. — US Steel korporacija, pati didžiausioji plieno gamintoja Amerikoje, praneša, kad trečiuoju šių metų ketvirciu plieno pardavimas gerokai sumažėjo.

Chrysler bendrovė šiais metais jau turėjo 76 milijonus nuostolių, mažai kas teperka didelius automobilius, tuo tarpu plieno bendrovė vis dėlto padarė pelno. Antrą trimėnėsį kiekvienas US Steel šėras uždirbo \$3.95, o trečią, trimėnėsį jie gaus tik-tai po \$2.43.

Palydovai pastebėjo, kad Egipto prezidento priėmimas Chicagoje buvo daug šiltesnis negu New York'e. Nusibankrutavusio New Yorko meras Beame atsakė Egipto prezidentą priimti. Kiekvienas priėmimas kainuoja pinigų, tuo tarpu meras Beame neturi nei cento reprezentacijos išlaidoms. Jam teko skolinti iš niujorkiečių pinigų, kad galėtų apmokėti kelis terminuotus vekselius.

Prezidentas Fordas labai šiltai priėmė Egipto prezidentą, išklaušė jo pageidavimų, suruošė jam pavyzdinę banketą ir pradžioje teikti karo metu nukentėjusiam ir gerokai atsilikusiam Egiptui reikalingą įvairią ekonominę ir kultūrinę paramą. Prezidentas Fordas pradžioje kreipėsi į atitinkamas kongreso įstaigas, kai bus gauti konkretūs egiptiečių planai ir reikalavimai. Prezidentas Sadatas pareiškė, kad Egiptui reikia modernių ginklų, kad galėtų apginti savo sienas.

Sadato priėmimas šiek tiek atvėso, kai jis, kalbėdamas New York'e, pareiškė, kad reikia kreipti dėmesio į Palestinos klausimus. Jeigu nebus bandoma išspręsti Palestinos ir pusantro milijono palestiniečių klausimo, tai Artimuose Rytuose taikos nebus. Egipte pats Sadatas mokėjo labai vykusiai palestiniečių klausimą išspręsti, bet jam nesisekė įtikinti Amerikos ir kitų valstybių politikų, kad vertas tartis ir ieškoti paramos teroristams, naikinanties keilinius lėktuvus ir kulksvaizdžius apšaudančius politikon veik ne-sikišančius sportininkus. Palestinos klausimą net patys izraelitai lengviau suprastų, jeigu palestiniečių priešaky nestovėtų teroro organizatorius Arafatas.

Chicagoje Sadatui ketvirtadienio vakarą meras Daley suruošė didelį banketą. Conrad Hilton pocijoje didžiausioje salėje. Bankete dalyvavo 500 žmonių. New Yorko žydai bizniečiai labai šiltai laikėsi, o čikagiečiai truputį kitaip pažiūrėjo. Jie žino, kad Egiptas vedė karą prieš Izraelį, bet jie taip neužmiršta, kad Egipto prezidentas ryžosi baigti karo veiksmus ir pasirašė laikiną taikos sutartį su Izraeliu. Čikagiečiai žino, kad yra tokių arabų vadų, kurie vis dar skelbia, kad Izraelis bus išnaikintas, tuo tarpu Sandatas pradžioje siekti taikos ir taikiai gyventi su Izraeliu.

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 6:21, šiltesnis 4:47.

MŪSŲ VEIKLOS AKIMIRKOS

REDAGUOJA L. VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ SĄJUNGOS
PREZIDIUMO REDAKCINĖ KOLEGIJA

Adresas: G. J. Lazauskas, 208 West Natoma Avenue,
Addison, Illinois 60101

1975 METAI

NR. 19

AGR. JONAS BERTAŠIUS

1898. VH. 18 — 1975. X. 20

Agr. Jona Bertasių mūsų visuomenė, — ypatingai
jos aktyvūs elementai, — žino kaip energingai patriotiškai
sirdingai demokratų.

ANTANAS RUKAS

Taip rašytojas Antanas Rukas, būdamas "Sėjos" redaktorium, trumpai ir tiksliai apibūdino agr. Joną Bertasių. Gi, Zigmąs Dailidka, minint Jono Bertasių 70 metų amžiaus ir veiklos sukaktis, 1968 metais aprašė jo plačią veiklą "Naujųjų" dienraštyje.

Ir iš tikrųjų, Jonas daug reikšėsi visose visuomeninio gyvenimo srityse: gal nebūna nė vienos bendrosios visuomenės institucijos, kur jis nebūtų dalyvavęs, žodžiu ir raštu kėlęs įvairius klausimus, rūpinamasis kultūriniais, lietuviškos išlaikymo ir Lietuvos išlaisvinimo reikalais.

Apie jo nusistatymą Tėvynės išlaisvinimo veiklos reikalu ryškiausiai byloja šie jo paties seniau spaudoje paskelbti žodžiai: "Sveikas diktuoja, kad ir mums tenka stipriau suglausti savo gretas, laikytis vieningai ir neleisti, kad pavergtųjų tautų klausimas būtų pamirštas ir padėtas į archyvą. Turime apsišarvuoti kantryme ir, nepaisant laiko, nepavargti savo kovoje, nesustoti pusiau kelyje, o labiausiai — nepatekti į neviltį! Tada galime pasiekti tik taupydami savo jėgas, būdami vieningi ir kovojant iki lemiamo momento."

Turėdami prieš save ilgą kelią, sunkų uždavinį, visi skatinimė mūsų atsakinguosius politinių sambūrių asmenis būti bendrais mūsų siekiais nuosirdžiais žmonėmis be pagiesos, be puiybės, be kartumėlio ir be pavydo vieni kitiems. Tik tuomet ir vienybės klausimas bus lengvas, džiuginantis mus per asarą, kaip šioje, taip ir kitoje geležinės uždangos pusėje.

Mūsų tėvynės artoji, didžiausiam dabartiniam kolchozo vergui, labiausiai išnaudojamam okupanto režimo, bus lengviau tą vargą ir pažeminimą iškęsti ir laisvės aušros sulaukti."

VISUOMENĖ ATSIŠVEIKINA...

Š. m. spalio 24 d. Petkaus Marquette koplyčioje, Chicagoje, vyko visuomenės atsisveikinimas su a. a. agr. Jonu Bertasiu. Nors ir labai lietingam orui tesant, atsisveikinime dalyvavo pilnutėlė dviguba salė visuomenės. Atsisveikinimą pravedė prof. Mečys Mackevičius.

"Sėjos" red. ir adm. vardu kalbėjo L. Šmulkštys, pateikdamas sverbesnius velionio biografinius duomenis. Lietuvių Agronomų S-gos vardu atsisveikino agr. A. Santaras, kuris, baigdamas, velionui karsite įsėgė neseniai iš Pavergtosios Lietuvos laukų atvežtą dobilą žiedą su Lietuvos vėliavėle.

Kiti kalbėtojai buvo: A. Kučys — Varpininkų Filisterių Draugijos ir "Varpo" red. ir adm. vardu, Petras Indreika — buv. Lietūkio tarnautojų vardu, Izabelė Lazauskaitė — Stencilienė — L. B. Gage Parko apyl. valdybos vardu, inž. Adomaitis — Čiurlionio Galerijos, Inc. tarybos vardu, Barzdukas — Lietuvių Fondo vardu, J. Jasaitis — Kultūros Fondo vardu ir prof. M. Mackevičius — LVLS-gos prezidiumo, Tarybos ir LVLS Chicago kuopos vardu. Be to, buvo prisijus tas Balfo 108 sk. atsisveikinimas raštu.

Kalbėtojai gana išsamiai apibūdino velionį ir jo nueitą gyvenimo kelią. Atsisveikinimas baigtas "Lietuva brangi..." garsais.

Š. m. spalio 25 d., po lietingo oro, nuostabią gražiam orui pasitaikius, po gedulingų pamaldų švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje (giedant sol. Vazneliui) ir pritaikyto kan. Zakarausko pamokslu nuleistas ilga virtinė automobilių į Lietuvį Tautines kapines. Grabnešius buvo LVLS prezidiumo nariai: T. Briskaitis, A. Luteckas, G. J. Lazauskas, ir Liet. Agronomų S-gos valdybos nariai: A. Santaras, A. Šošė, A. Gaška.

Prie kapo paskutinį atsisveikino

kinimo žodį tarė velionio mokslo draugas agr. Talat - Kelpša. Laidotuvės baigtos Lietuvos Himnu.

Čia dar pateikiame Lietuvos Valstiečių Liaudininkų S-gos Prezidiumo, Tarybos ir LVLS Chicago kuopos vardu tartą prof. M. Mackevičiaus atsisveikinimo žodį su vieningiu, didžiū patriotu ir demokratu agr. Jonu Bertasiu:

"Palydime Amžinybėn Žemaitijos iškilių sūnų — Joną Bertasių. Velionui teko gyventi, dirbti, kovoti ir kurti, su mažom išimtim, liaudies žmonių — ūkininkų tarpe, kartu su jais vargti ir džiaugtis. Jo ryšiai ir santykiai su jais buvo visuomet glaudūs ir nuosirdūs. Su ūkininkija buvo kūnu ir siela sutapęs. Jos rūpesčius ir troškimus jis gerai suprato, pažino ir žinojo, kokių kelių ir kokiomis priemonėmis galima jų gyvenimą padaryti turtingesnį, šviesesnį ir tuo pačiu laimingesnį. Jų tarpe jis buvo ne tik mokytojas, švietėjas, vadovas, bet ir patikimas, mėgiamas draugas. Jis mylėjo Lietuvos kaimo žmones. Manau, kad toji prigimta trauka jį skatinio pasirinkti agronomijos mokslą ir profesiją.

Gimęs sunkiai palaužiamu entuziastu, visuomet kupinas dinamizmo, neišsėmiamos energijos, idealistas ir geriausia prasme nenuoroma, apsiginklavęs naujais sumanymais ir veiklos planais — Lietuvos kaimo jaunimą ir ūkininkus sugebėjo į save patraukti ir savo visuomeniško teigiamo charakterio savybėmis juos nuteikti organizuotai, kūrybingai veiklai.

Jis per Lietuvos Jaunimo Sąjungą, kurios šūkis buvo "Švieskis ir šviesk" atliko reikšmingą kaimo jaunimo ir suaugusių švietimo misiją. Jo pastangomis skyriuose buvo suorganizuotos bibliotekėlės, orkestrai ir kt. Organizavo paskaitas, pats skaitė ir kitus ragino, ra-

ONA IR JONAS BERTAŠIAI, 1968 METAIS

Dr. Marijos Kregždienės sukaktis

WOODHAVEN, N. Y., š. m. spalio 26 d. New Yorko Lietuvių Protestantų parapijos salėje įvyko dr. Marijos Kregždienės ir Barboros Lipšienės garbingo amžiaus ir veiklos sukakties paminėjimas. Apie p. M. Kregždienę kalbėjo Juozas Audėnas. Šia proga pažymėtini keli p. M. Kregždienės gyvenimo ir veiklos bruožai.

Marijo Barzdžiūtė - Kregždienė gimė 1900 m. spalio 28 d. Amerikos Jungt. Valstijose, Sag — Harbor, L. I. N. Y. Gi 1910 m. jos tėvai grįžo į Lietuvą. 1915 m., dėl karo veiksmų, visa šeima buvo priversta pasitraukti iš Lietuvos ir Novo — Nikolajevsk, Sibire. Marija ten baigė gimnaziją ir 3 semestrus studijavo Omsko Žemės ūkio Akademijoje. Kol 1921 m. vėl teko grįžti į Lietuvą.

Metus pamokytojavo Šiaulių gimnazijoje, 1922 m. iškėjo už agr. Petro Kregždės, buv. Žemės Reformos Valdybos vicedirektoriaus. 1927 m. V. D. U. įsigijus dantų gydytojos diplomą, buvo išvykusi į Paryžių pasitobulinti savo profesijoje. Besivysdama privačia praktika, 1929 - 1944 m. ėjo Kauno Geležinkelio Ambulatorijos dantų kabineto vedėjos pareigas. Ji nesisalino ir nuo visuomeninės veiklos: eilę metų dirbo Lietuvių Moterų Dantų Gydytojų Draugijos, Amerikos Lietuvių Taryboje, Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijoje, Balfe, Lietuvių Bendruomenėje. Daug darbo ir širdies yra pašventusi moterų organizacijoms: Baltijos ir New Yorko Moterų organizacijose, eidama dažnu atveju valdybos narės ar pirmininkės pareigas.

Dantų Gyd. D-jos ir Pieno, Lašo valdybose, ir kt.

Balševikų frontui artėjant, 1944 m. kun. P. Dagui vado-

jęs jį spaudoje ir kartu su jais džiaugėsi atsiėmimais.

Velionis buvo pasilikęs vienas iš seniausių Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos narių — veikėjų. Sąjungos organizaciniame gyvenime buvo aktyvus nuo 1918 metų, dar būdamas jaunas. Vi niuje. Per visą savo gyvenimą nuo pasirinkto ideologiniai politinio kelio nenukrypo. Labai daug prisidėjo prie Sąjungos programos, siekiamybių populiarinimo ir įgyvendinimo, ypač kooperacijos išplėtimu liaudyje.

Vieninčių buvo vertinamas ir mėgiamas. Todėl nuolat buvo išrenkamas į Sąjungos Centro Komitetą, Tarybą, kur šalia ūkininkų atstovų buvo įžymūs ekonomistai — mokslininkai, kaip prof. Albinas Rimka, prof. agr. dr. Jurgis Krikščiūnas ir kiti. Velionis posėdžiuose ar susirinkimuose niekad nebuvo pasyviu stebėtoju. Visuomet pilnas sumanymų, projektų ir nėvengė savo vadus pakriktyti. Jis buvo veiksmo žmogus. Teorijomis nepasitenkindavo.

Tokie žmonės nebijo pavojų, rizikos. Toks buvo velionis. Vokiečių okupacijos metu, būdamas Vilniaus Lietūkio skyriaus direktorium, apeidamas okupanto potvarkius, efektingai medžiagiškai šelpė Vilniaus universiteto profesūrą ir studentiją. Už tai tik per plauką

vaujant, žvejų kateriu laimėgai pavyko perplaukti Baltijos jūrą ir pasiekti Švediją, kur teko gyventi iki 1947 metų. Ir Švedijoje jį du metus dirbo kaip dantų gydytoja vienoje vaikų dantų klinikoje.

1947 m. kartu su vyru, dukra Rita ir sūnum Rimu atvyko į New Yorką, kur tik po dviejų savaičių nuo širdies smūgio staiga mirė jos vyras, būdamas 51 metų amžiaus.

Ir Amerikoje M. Kregždienė dirbo savo srityje. 1951 m. išlaikė New Yorko valstyb. reikalingus egzaminus ir įsigijo Dental Hygienist profesinį leidimą, dirbo 10 metų Guggenheimo dantų klinikoje, o 13 metų New Yorko miesto Sveikatos Dept. Odontologijos būre. 1973 m. išėjo į pensiją.

Nuo pat atvykimo į Ameriką pradėjo sekti ir domėtis lietuviška veikla. Ji reikšėsi Lietuvių Moterų Dantų Gydytojų D-jės New Yorko, liaudininkuose, Sandoroje, New Yorko Amerikos Lietuvių Taryboje, Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijoje, Balfe, Lietuvių Bendruomenėje. Daug darbo ir širdies yra pašventusi moterų organizacijoms: Baltijos ir New Yorko Moterų organizacijose, eidama dažnu atveju valdybos narės ar pirmininkės pareigas.

Linkime sukaktininkei Marijai Kregždienėi daug sveikatos ir daug sėkmingų veiklos metų!

išvengė arešto. Rėmė ir rašė į pogrindžio spaudą, pav. į "Nepriklausomą Lietuvą" ir kt.

Lietuvos išlaisvinimo darbai, Lietuvių Bendruomenės švietimo ir kultūros pastangos — visad buvo jo rūpestingame dėmesyje.

Štai jo paskutinis laišktis, parašytas "Pasaulio Lietuviai" š. m. rugsėjo mėnesį. Jis redakcijai rašė:

"Norėčiau, kad Pasaulio Lietuvis skiepytų ir laikytųsi vienybės principo. Juo būsimie vieningesni, juo mūsų svoris ir pareikštos mintys įvairiais klausimais bus įtakingesnės ir mūsų tautinei mažumai bus naudingesnės ir gali greičiau priartinti Lietuvai laisvę, ir visa tauta bus mums dėkinga. Tāt lininkai, kaip prof. Albinas Rimka, prof. agr. dr. Jurgis Krikščiūnas ir kiti. Velionis posėdžiuose ar susirinkimuose niekad nebuvo pasyviu stebėtoju. Visuomet pilnas sumanymų, projektų ir nėvengė savo vadus pakriktyti. Jis buvo veiksmo žmogus. Teorijomis nepasitenkindavo.

Tokie žmonės nebijo pavojų, rizikos. Toks buvo velionis. Vokiečių okupacijos metu, būdamas Vilniaus Lietūkio skyriaus direktorium, apeidamas okupanto potvarkius, efektingai medžiagiškai šelpė Vilniaus universiteto profesūrą ir studentiją. Už tai tik per plauką

Esame jam dėkingi už atliktus darbus ir paliktą būsimoms kartoms gražų pavyzdį, kaip reikia savo tautą mylėti ir gyventi jos šviesesnei atečiai.

Liaudininkų Sąjungos Prezidiumo, Tarybos, Chicago kuopos vienininčių ir asmeniška savo ir šeimos vardu išreiškiu nuosirdžią ir gilią užuojautą velionio tautai gyvenimo draugei — žmonai, jo geriems vaikams ir giminėms."

IS TOLIMOS AUSTRALIJOS

• Australijos Lietuvių B. dis. Dėmė?" (žiūr. "Mūsų Veiklos Akimirkos Nr. 18) susilaukta, kaip pats autorius tikėjosi, atsiliepimų spaudoje. Autorius pačioje straipsnio pradžioje pažymėjo: "Tikiuosi, kad kiti galės papildyti ar pataisyti mano žemiau dėstomas mintis".

• "Mūsų Pastogė" pradėjo leisti 4 psl. anglų kalba informacinį priedą "Baltic Herald", bendradarbiaujant kart su "the Australian Citizens Committee for Lithuanian Rights". Skatinama, kad pateikta informacinė medžiaga būtų laisvai be atsiklausimo, perspausdinama ir kitoje spaudoje.

Jau yra išėjęs "Baltic Herald" Nr. 4, October 1975. Pirmuoju straipsniu yra Malcolm Fraser, opozicijos lyderio, kalba, pasakyta Melbourne universiteto prof. Edgars Dunsdorfs knygos "The Baltic Dilemma" išleidimo proga. Taip pat įdėta etninės spaudos konferencijos dalyvių su Malcolm Fraser nuotrauka. Turinyje apstu dokumentinės medžiagos ir pasisakymų laiškais.

Paminėtina, kad opozicijos lyderis J. M. Frasers ta proga pažymėjo, kad liberalų ir kras-to partijos būnant valdžioje pakeistų inkorporavimo pripažinimo sprendimą.

• Australijos lietuvių Amerikos spauda normaliai pasiekia tik po 2 — 3 mėnesių, todėl žinios gerokai būna pasenusios. Todėl dirbantieji spaudoje ir nori palaikyti tinkamą ryšį su kitais kontinentais turi ieškoti greitesnių susisiekimo būdų.

• Prof. Stepono Kairio paminklui statyti komitetui paskelbus pranešimą, iš Australijos Česlovas Liutikas prisiklausė savo auką ir parinkė iš kitų.

• Dėl V. Saudargo (iš Australijos) straipsnio "Quo va-

dis, Dėmė?" (žiūr. "Mūsų Veiklos Akimirkos Nr. 18) susilaukta, kaip pats autorius tikėjosi, atsiliepimų spaudoje. Autorius pačioje straipsnio pradžioje pažymėjo: "Tikiuosi, kad kiti galės papildyti ar pataisyti mano žemiau dėstomas mintis".

Iki šiol pasirodę atsiliepimai nelietė pačio straipsnio pagrindinę mintį, bet tik šalutinius kelis dalykus, autorius daugiau ar mažiau vykusiai panaudotus dėstomam dalykui pa-vaizduoti. Jo straipsnį ir "Akimirkų" įžanginį "Žvilgsnis iš tolimos Australijos" įsiskaicius, kiekvienas pastebės, kad autorius tikslas buvo ne jam pimesti priekaištai, bet įrodyti, kad "Tėviškos Aidų" (leidžiamų irgi Australijoje) nr. 36, 1975 m. vedamojo str. išvada (kad reikėtų mesti tas visas

savargusias politikas ir nuteikti jaunimą, kad religinis gyvenimas yra tautiškas, yra mūsų tautos kraujas ir gyvybė) yra neteisinga.

Autorius paneigia, "kad religinis gyvenimas yra tautiškas" ir kad nereikėtų siūlyti atsisakyti tos "suvargusios politikos", (t. y. Lietuvos išlaisvinimo pastangų) kurios rėmė ju tu dar vakar buvai, bet priešingai — tą politinę laisvinimo kovą be sustojimo reikia tęsti. Dr. V. Kudirka ir kt. turėjo irgi panašios "suvargusios politikos" laikotarpį, bet jie nepuolė į paniką.

Taip atrodo žiūrint iš šalies. Ir gerai, kad "Naujųjų" ir liaudininkų "Akimirkos", kaip laisvoje spaudoje priimta, niekam neužkerta kelio pasisakyti ir padiskutuoti, neišnešant iš kultūringumo ribų (gds.)

Pasveikink savo draugus per "Naujųjų"

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4%
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO **7 1/2%**

see us for **HOME financing.**
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMACK ROAD
PETER KAZANAUSKAS, President
CHICAGO, ILLINOIS 60608
Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-3 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

Kviečiame į Felikso Vaitkaus skridimo 40 metų sukakties

BANKETA

Sekmadienį, š. m. lapkričio 16 d.

POLONIA GROVE SALĖJE

4604 ARCHER AVE.

(Prie 46-tos gatvės), Brighton Parke

Prisiminsime transatlantinio lakūno FELIKSO VAITKAUS prieš 40 metų skridimą per Atlantą ir kelionę į Lietuvą.

VAKARIENĖ,

MENINĖ DALIS

IR ŠOKIAI

Orkestrui vadovauja — G. JONIKAS.

Pradžią: 4 val. popiet.

Vakariene su šampanu asmeniui 10 dol.

MINEJIMĄ RUOSIA NAUJIENOS

Vietas prašome rezervuoti iš anksto raštu

1739 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

arba telefonu HA 1-6100.

Bus didelė Felikso Vaitkaus skridimo dokumentų paroda. Pranešimas, kaip tas skridimas buvo suorganizuotas.

VISI LIETUVIAI MALONIAI ESATE LAUKIAM BANKETE

AUTOMOBILIAI LIETUVOJE

Skaitoma, kad automobilių gamyba Sov. Sąjungoje paskutiniuosius metus nepaprastai išaugusi. Volgos gamykloje vien tik "Ziguli" esą pagaminama iki 2.600 automobilių per dieną. Iš tikrųjų tai labai nedaug.

Archit. V. Oleka ("Mokslas ir Gyvenimas" Nr. 6) pateikia "individualios automobilizacijos rodiklius", iš kurių matyti, kad pvz., JAV 1974 m. tikslu, Anglijoje — 232, Lenkijoje — 26 ir t. t. Tuo tarpu Sov. Sąjungoje tie individualių (privatinių) automobilių rodikliai net visiškai nenurodyti. Tik kitoj vietoj pripuolamai pasakyta, kad Maskvoje 1.000 gyventojų tenka 16 automobilių, Minske — 20, Gardine 13,5.

Apie Lietuvą autorius šitaip rašo: "Pagal automobilizacijos tempus esame vieni pirmiausių šalyje. Lietuvoje automobilizaciją skatina geras kelių tinklas, nedideli atstumai, didelis poilsiausių pasislinkimas, klimatinės sąlygos, leidžiančios eksploatuoti automobilių ištaisius metus".

Iš pateiktos lentelės matyti, kad daugiausia individualių automobilių esama Kaune. Čia 1.000 gyventojų tenka 42,2 automobiliai, toliau eina Panevėžys — 39,8, Palanga — 32,7, Šiauliai — 28,8, Vilnius — 28,0 ir t. t. Vadinas Lietuvos miestai ir net daugelis rajonų pralenkia automobilių skaičiumi

Sov. Sąjungos miestus ir net pačią sostinę.

Minėto straipsnio autorius, nors ir pripažindamas, kad automobilis yra labai patogi susisiekimo priemonė, bet per daug nesimeta jos propaguoti. Iš jo išsireiškimų betgi matyti, kad gyventojai nemano automobilių atsiskyti.

"Masinės individualios automobilizacijos dūzas išleistas ir mūsų šalyje. Jo atgal į butelį jau nebesugrįšime, kaip 1861 m. buvo padarę anglai liūdnai išgarsėjusiu "Locomotive Act".

Nurodęs prie kokios nepakenčiamos padėties prieita Europos miestuose dėl automobilių pertekliaus, V. Oleka rašo:

"Socialistinė santvarka sudaro galimybes išvengti ar sušvelninti individualios automobilizacijos daromą neigiamą įtaką didelių miestų susisiekimui ir aplinkai. Mūsų miestuose tankus visuomeninio transporto maršrutų tinklas, o jo tarifai tokie maži, kad ekonomiška neapsimoka nuosavų automobilių važinėti į darbą. Dauguma miestų apstatomi daugiaaukščių namų mikrorajonais, kur toli nuo gyvenamosios vietos iki daugiaaukščių garažų. Pagaliau, mūsų miestuose sunku surasti laisvo ploto, kur galėtų pasistatyti automobilių atvykusieji į darbą. Tokios natūralios susiklosčiusios aplinkybės stabdys individualių automobilių srautus

į darbą. Matyt, mūsųose individualūs automobiliai intensyviau bus naudojami kultūrinėms — būtinoms kelionėms (pavyzdžiui, į parduotuves, kino teatrą, teatrą ar sporto rungtynes). Tačiau ir čia veiks minėtieji natūralūs ribojantieji veiksniai: visuomeninio transporto patogumas ir pigumas, stovėjimo aikštelių stoka. Tinkamiausi individualūs automobiliai yra ir bus poilsio išvykoms į gamtą".

Čia pat autorius pateikia ir schematišką planą, nurodymą, kur reikės gerinti automobilių susisiekimo kelius ir kaip sutvarkyti poilsiautojams skirtas automobilių aikšteles, kad siekiant didesnio patogumo nebūtų pažeistas aplinkos grožis.

Sitokius planus daug kur besklebėdami praeitį Vakarų Europos kraštai. Čia automobiliai ištisas valandas dūsta kelių ir miesto gatvių užsikimšimuose. Žinoma, jei Lietuva pasivytų Prancūziją, Vokietiją ar Angliją, tai ir architekt. Olekos planai pasirodytų nepakankami.

J. Vikis
(Iš E. Lietuvio)

TOYNEE PRANAŠAVIMAI

Blasko amerikiečių sapną apie "žemės rojų"

Joseph Arnold Toynbee, miręs Anglijoje šio spalio mėn. 22 dieną, buvo gimęs 1889 m. balandžio 14 d. anglų mokslininkas ir filantropas. Jo tėvas buvo vad. socialinis darbuotojas, motina buvo pirmoji britų moteris, baigusi universitetą, dėdė — taip pat Arnold Toynbee, buvo ekonomistas ir sociologas. Jo du sūnūs — abu iš pirmos žmonos — vienas dailininkas, antras žurnalistas. Antroji žmona, likusi našlė, yra Veronica Marjorie Boulter. Pirmoji žmona buvo dukteris britų klasikinio mokslininko Gilbert Murray.

Velionis tebebuvo ketverių metų amžiaus, kai jo motina pradėjo jam skaityti istorijos vaizdus ir nuotykius, padarydama jį, kaip jis pats sakydavo "istoriku pačioje užuomazgoje".

Toynbee keturi punktai

Ištraukos iš Arnoldo Toynbee pranašingų teigimų jo "Istorijos studijose":

Apie Kiniją

"21-o šimtmečio pabaigoje kinai sudarys apie du penktadalius visos žmonijos. Jie bus vienos valdžios valdomi. Jie labai sunkiai dirbą, nepaprastai inteligentiški (protingi) žmonės ir jie yra pasiryžę, kad pasaulis su jais skaitytųsi, susimoderninti ir pasimokinti Vakarų technologijos, — ir jie be abejonės tai padarys".

Apie Ameriką

"Amerika labai nenori pripažinti, kad žemės rojus turi tragediją, kaip patys matote, ir jei Amerika turi savo tragediją, ji negali būti žemės rojus — ji turi su šaknimis išrauti savo originalųjį sapną, kad yra žemės rojus".

Apie smurtą

Nesvarbu kaip geros buvo tavo intencijos ir tikslai, kaip kantrus buvai, kaip gerai aiškinau savo reikalą, jei nori kad tave pastebėtų ir į tave atkreiptų dėmesį, turi gyvas susideginti arba padaryti kokį kitą smurtą. Visą pasaulį supa absoliuti akmeninė indiferencijos (abejingumo) siena".

Apie Vakarų auklėjimą

"Mūsų dabartinė neracionali Vakarų visiška kantrybės stoka ir mūsų aklas greitumo dėl greitumo garbinimas daro šiandien chaosą iš mūsų vaikų auklėjimo. Mes vertiname juos greičiau augti lyg jie būtų kokie viščiukai perykloje. Mes juos dar nesubrendusius vertiname pajusti seksą. Faktas, kad mes iš savo vaikų atimame kiekvienam žmogui įgimtą vaikystės teisę".

JEI "NAUJIENAS" TU
SKAITYSI, TAI IR KITAM
PASAKYSI, KAD JOS RAŠO
TIKRA TIESA — SKLEIDŽIA
SVIESA.

Taip miršta kolchozininkai

(Iš laiško)

Sveikas, brangus dėdėle,

Truputį atsikvėpusi po didelį bėdų ir pergyvenimų noriu parašyti Tamstai laišku.

Paskutiniame laiške, lyg nujausdamas atsiveikinau su savo broliu, mano tėveliu. Taip graudžiai parašei, kad mus visus iki ašarų sujaudino, tik tėvelis sąmonės nebeturėjo klausytis. Taip, dėdėle, aš nebeturiu tėvelio, o Tamsta broliu. Pabaigė, vargšelis, savo kančias, o kiek prisikentėjo per tuos metus. Mirė naktį iš spalio 8 į 9 lygiai 12:20 minučių.

Jau dieną buvo matyti, kad naktį gali mirti. Jau nuo pietų pradėjo dūsti, vakarop dar baisiau. Jau visą dieną žodžio nebeapsakė. Prieš galą garsiai alsavo, tik staiga atmerkė akis, iš visų jėgų įtraukė į plaučius oro, dar į visus peržiūrėjo ir užsimerkė amžinai...

Spalio 11 dieną V. kapinėse palikome ašaromis aplaistytą žemės kauburėlį, gelėmis ir vainikais papuoštą. Toks likimas laukia visų. Kas gimė — turi mirti.

Kai valdžia iš senojo tėviškės namo liepė išsinešinti, bet už gautą pamokėjimą įstengėm arčiau miestelio nusipirkti visiška apšepusią mažą seną bakulę, naujoje vietoje tebebuvo naujokai, bet vis tiek kaimynai skaitlingai dalyvavo budynėje ir drauge su giminėmis padėjo gražiai palaidoti. Kiek buvo vainikų kambarėlyje, kur tėvelis buvo pašarvotas, tai ant sienos netilpo. Vainikai pačių žmonių rankų darbas — supinti iš įvairių šakelių, žolelių žiedų ir lapų. Visas kambaris skendėjo gėlių krepšeliais apstatytas. Žodžiu, tėvelis gražiai pasilaidojo užbaigęs visus savo vargus ir skausmus. Kelinti metai kaip kankinosi plaučių, vidurių ligomis, arterioskleroze, emfizema, inkstų, pūslių ir, tur būt, visomis neapgydomomis ligomis. Valgyti begalėjo po kelis šaukštus per dieną. Buvo labai sumėkęs. Lovoj nebekeldamas išgulėjo per 3 mėnesius. Laidoj-

me kaip žmona norėjo, nei orkestrui iš rajono miesto grojant. Man tai skaudžiausia buvo minutė, kai ant grabo pradėjo kristi sudžiūvę žemės grumstai. Dulkė esi — į dulkę pavirsi.

Viena paguoda, kad dar galime laisvai ilsėtis savo mylimos motinos žemės prieglobstyje. Belikome dabar vienos su mama...

Naujos 1976 metų automobilių lentelės

Illinois valstija atžymėdama 200 metų JAV sukaktį išleido ir tai progai naujas 1976 metų automobilių leidimų lenteles. Kurie baltame dugne yra mėlyni numeriai ir raidės. Viršuje numeris yra 6 mėl. žvaigždės ir metai 1776. Apačioje numeris

yra 7 mėl. žvaigždės ir metai 1976.

Abiejų lentelės šonuose yra po dvi raudonas juostelės, kurių priešpaskutinėje apačioje įrašas — Land of Lincoln — Illinois.

Lentelės tikrai gražiai atrodo ir jos jau nuo spalio mėn. pradžios pradėtos siuntinėti tiems, kurie jas anksčiau yra užsisakę. Tačiau prie automobilio jas bus galima prikabinoti tik nuo gruodžio mėn. 1 d.

Siemet Illinois sekretoriaus įstaiga jas išsiunčia žymiai anksčiau, nes vėliau kalėdinio pašto grūstyje jos pasiekia gavėjus žymiai pavėluotai. J. J-tis

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos ir krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$40,000

8929 So. HARLEM AVE.,
Bridgeview, Illinois 60455
Tel. 598-9400

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4770

5 1/4 %

Passbook Savings.
All accounts compounded daily — paid quarterly.

7 1/2 %

4 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000).

ŠTAI MŪSŲ ISTORIJA...

Naujas būdas pirkti baldus ir uždirbti pinigų!

Kai jūs perkate pas mus, jūs mokate kainas

30% — 50% MAŽESNES

KAIP BET KURIOJE KITOJE VIETOJE

TAI IR YRA, KĄ MES VADINAME "UŽDIRBIMU PINIGŲ".

Viena žema kaina visiems

- Mes atidarome tik šeštadieniais.
- Mes esame vieninteliai parduoda tik už grynus pinigus; neduodame kreditu ne išsimokėjimui.
- Tik pirkti ir pasiimti. Galima susitarti dėl pristatymo.
- Nėra įkryių pardavėjų. Rinkis ir pirk su malonumais.
- Nėra brangaus reklaminio išdėstymo, keliančių kainas.
- Baldų ir grindims reikmenų pavyzdžiai, išėję iš rinkos ir nežymiai įbrėžti reikmenys galima įsigyti sutauptant 90%.

- Nuo gerų iki aukščiausios kokybės įvairūs baldai.
- Tai yra tik šalutinė krautuvė ir visas gėrybes galima įsigyti tik šeštadieniais.
- Visi pirkiniai turi būti paimti arba pristatyti laike 2 savaitėms.
- Visos prekės yra akivaizdžios, todėl keitimai ir atšaukimai nedaromi.
- Nėra abejonės, kad tokių bargenų niekur kitur nėra.
- Mes mielai prekiausime su jumis. Praneškite tai savo draugams, lai jie atvyksta su jumis kartu taupyti ir turėti malonumo.

Jei turite klausimų, klauskite pardavėjų...

CIRCLE-INLAND FURNITURE CO.

Atdara TIK šeštadieniais
6240 So. Western Ave.
Tel. 434-6677

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato pel., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiautimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

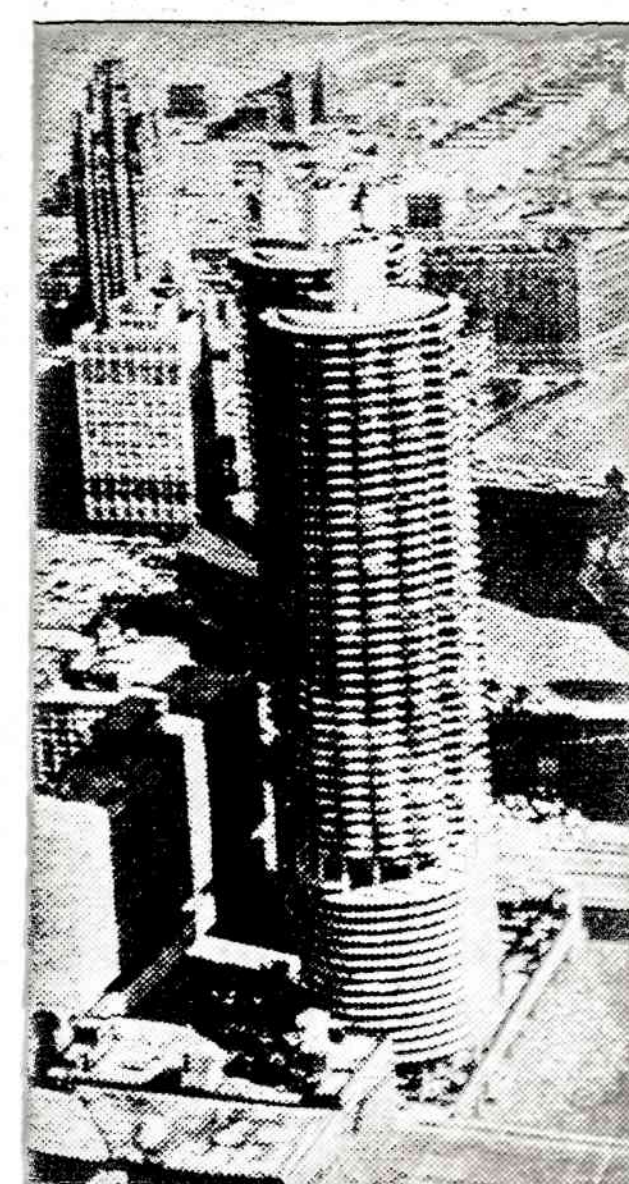
Ansambliai, chorai, grupės, užsakinios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo mokesčio.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4 %

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4 %

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$18.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$18.00
trims mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
trims mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
trims mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekundadienis — iki 12 val.	

Propaganda Lietuvoje ir Amerikoje

Prezidentui Fordui priėmus etninių grupių atstovus ir toje konferencijoje specialų dėmesį atkreipus į Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininką Dr. Kazį Bobelį ir tos pačios tarybos vicepirmininką ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentą Povilą P. Dargį, ir su jais pasitarus Lietuvos reikalais ir net nusifotografavus, visame krašte pasipylė baisus propagandos sriautas prieš organizuotus lietuvius. Organizuos Amerikos Lietuvių veiklos priešai, jeigu būtų galėję, tai Dr. Bobelį būtų paskandinę.

Prieš daktarą Bobelį buvo varoma biauuri propaganda ne tik žodžiu ir telefonais, bet ir raštu. Pirmon eilėn buvo ignoruojama ir mažinama pasikalbėjimo su prezidentu vertė, niekais paversti Bobelio ir Dargio per galingas radijo stotis padaryti pareiškimai. Buvo net vengiama paminėti Amerikos Lietuvių Tarybos vardą, o jeigu ir tekdamo kuriam vienuolių spaudos atstovui ją priminti, tai buvo daroma su pašaipa ir panieka. Kai Dr. Bobelis bandė paaiškinti prezidentūroje padaryto vizito reikšmę, tai jo rašiny buvo apkarpytas ir patys svarbiausieji argumentai išbraukti. Tikslai Naujienos įdėjo visą Dr. Bobelio raštą. Tarptautinės politikos nesuprantantieji turėjo progos paskelbti pilną Dr. Bobelio laiško tekstą, bet jie spausdino Draugo meistrų apkarpytą, kad išiteiktų organizuotos lietuvių veiklos priešams.

Bet Amerikoje spauda yra laisva. Vienuolių leidžiama spauda bando lietuvių tarpe platinti kreivas ir klastotas žinias, tuo tarpu Naujienos paskelbdavo ne tik teisingas informacijas, bet nurodydavo vienuolių daromą klaidą. Šiandien jau ir marijonų leidžiamas laikraštis privalėjo trauktis iš netikrų ir lietuviams kenksmingų pozicijų. Jie jau pradeda skelbti specialistų nustatytus faktus, kurie yra priešingi iki šio meto Draugo skelbtiems. Jeigu Amerikoje nebūtų laisvos spaudos, jeigu išeitų tiksliai vienuolių lietuviams paruošiama informacija, tai lietuvių nežinotų, kas darosi pasauly. Apdairėsnieji katalikai šiandien jau skaito Naujienas, nes jie mato, kad nei vienuoliai, nei jų samdyti žmonės nepajėgia tiksliai žinių paskelbti.

Daug sunkiau reikalai yra rusų pavergtoje Lietuvoje. Ten laisvos spaudos nėra. Ten yra vien tiksliai ko-

munistų kontroliuojama spauda. Per 30 metų okupantas net lietuviams komunistais nepasitikėjo. Lietuvoje leidžiamos spaudos priešakin jie pastatydavo nelietuvius, kad galėtų geriau kontroliuoti lietuviams teikiamas informacijas. Šiandien Tiesos priešakin jau pastatytas lietuvis, bet teorinį partijos organą dar teberedaguoja nelietuvius.

Dar mažiau okupantas pasitiki propagandistais žodžiu. Prie komunistų partijos centro komiteto yra paskirti keli rusai, kurie tvarko visą Lietuvoje vedamą komunistų partijos propagandą. Mes jau nurodėme, kad agitatoriams instrukcijas duoda iš Maskvos atsiųsta L. Valentinova, o dabar norime atkreipti dėmesį į to lietuvių komunistų partijos centro komiteto politinio švietimo vedėją Vladimiro Beriozovo paskelbtas informacijas apie "partinį ir ekonominį švietimo darbą" komunistinėje Lietuvoje. Jo straipsnis vadinasi "T žygi už žinias".

Pavergtoje Lietuvoje komunistai kontroliuoja kiekvieną spausdintą žodį, bet jie susidūrė su susipratusia lietuviu, atsakiusiu skaityti komunistų brukamą spausdinį. Komunistai prispausdino didžiausias krūvas laikraščių, knygų ir brošiūrų, bet niekas jų nepirko ir neskaitė. Jie dar ir šiandien sandėliuose turi didžiausias krūvas Aleksandro G. Guzevičiaus "raštų", bet niekas jų neskaito. O Lenino raštų yra didžiausi kalnai... Nepajėgę prieiti prie pavergtų lietuvių laikraščiais, jie bando juos pasiekti gyvu žodžiu.

Visą laiką jau jie siuntinėjo į kaimus agitatorius ir propagandistus, bet jiems mažai sekėsi. Nuo praeitų metų jie pradėjo steigti agitatorių specialius kursus, kad jie geriau pasiruoštų ir galėtų tinkamai atsakyti į klausytojų paklausimus. Spalio mėnesį jie išleido 500 propagandistų, kuriuos Vilniuje du mėnesius mokė, ką jie privalo pasakyti visus jausmus atidavusiems žemės ūkio darbininkams. Beriozovas yra įsitikinęs, kad pats geriausias vaistas yra daugiau propagandos. Jis jau minėtame straipsnyje rašo:

"Atsakingi uždaviniai politinio ir ekonominio mokymo srityje gali būti sėkmingai sprendžiami, tik toliau gerinant propagandistų parinkimą ir ruošimą. Į propagandistų darbą šiemet atėjo daugelis vadovų, įvairių liaudies ūkio šakų specialistų, partinių, tarybinių, komjaunimo darbininkų. Šiais mokslo metais klausytojams perteikia žinias apie 22 tūkstančiai propagandistų, konsultantų ir metodininkų, jų tarpe 17 tūkstančių komunistų. Tai atsidavė savo pareigai visuomenininkai, aktyvūs partijos politikos propagautojai. Nemažai iš jų propagandistais dirba 10, 15, ir daugiau metų". (Tiesa, 1975 m. spalio 22 d., 2 psl.).

Jeigu visi tie tūkstančiai valdžios apmokamų propagandistų būtų pristatyti prie produktyvaus darbo; jeigu visi Lietuvoje užauginti jėgai būtų palikti patiems lietuviams, tai šiandien Lietuva būtų pats turtingusias kraštas visoje Rusijoje. Lietuviai netikėjo propagandistais prieš 15 metų, netiki jais ir šiandien. Jie netikės ir šiais tūkstančiais, kuriuos Beriozovas rengiasi siųsti į kolchozus. Lietuviai turi būti labai apdairūs, kad susiorientuotų tokiame propagandos sraute.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

V. KAROSAS

LAISVĖS PROBLEMA SPRENDZANT

Helsinkio konferencija, sukelė lietuvių išeivijoje žymiai didesnę pasimetimą, negu buvo numatyta. Pirmon eilėn, egziliiniai veiksniai, kurie visai nesitikėjo įvykusio pasaulinėje politikoje posūkio, yra pasimetę ir nesugeba iki šios dienos išsiaiškinti, nei sau nei lietuvių išeivijai, kokioje padėtyje atsitūrė lietuvių tautos laisvinimo problema. Netgi ALTA, kuris iš visų veiksmų geriausiai numatė artėjantį pasaulinės politikos lūžį ir tariamai tam atvejui buvo tinkamai pasiruošęs, užkluptas frontininkų ir daugumos lietuviškos spaudos atakų, susilaikė su savo planų atidengimu. Tokia padėtis tik pagilina ir praplečia įsisiūbavusią krizę išeivijoje, kuria gali pasinaudoti lietuvių tautos laisvės priešai.

Prieš mane guli virš 50 straipsnių, rašytų Helsinkio konferencijos tema, surinktų iš lietuviškos spaudos. Veik visuose straipsniuose visas klausimo svarstymas suvedamas į vieną siaurą plotmę — buvo ar nebuvo "parduota" Lietuva Helsinkyje, reikia priimti ar atmesti prez. Fordo pareiškimą, kelti protestus prieš detentės politiką ar prisiderinti prie jos sudarytų sąlygų? Toks klausimo statymas ir jo svarstymas įrodo, jog absoliuti lietuviškos spaudos dauguma neįstengia peržengti parapijinio galvojimo lygio ir žvelgia į pasaulinę politiką siauromis nacionalistinėmis akimis.

Tokia galvosena išaugo ir susidarė atsidūrus lietuvių tautai savo diktatūros sąlygose, kurioje buvo užgnaužtas laisvo, atviro ir drąsaus galvojimo galimumas. Taip vietoje žurnalistų išaugo savo gamybos propagandistai, kurie patėkė į Vakarus tebedėsis savo "garbingas" tradicijas.

Ką reikšia tautai ar išeivijai neturėti savo laisvos spaudos? Laisvė ir tiesa yra du neatskiriami dalykai. Tik laisvas žmogus gali pažinti tiesą ir tik tiesa padaro žmogų laisvą. Žinome iš savo kartaus patyrimo, kad diktatūros kontroliuojamoje spaudoje (nesvarbu savoje ar svetimoje), sunku surasti tiesą ir jos tenka ieškoti skaitant tarp eilučių ar atrenkant grūdus nuo pelų. Vargas, kas yra praradęs savo įgimtą protą ir kritikos pojūtį, nes lengvai tampa savos ar svetimos propagandos auka.

Kaip toli galime pasitikėti savo lietuviška spauda? Tai kaip savo amžiuje buvo Prūsų

Lietuva, be kurios pagalbos lietuvių senai būtų nukaliavusi į kapinyną.

Amerikos Lietuva nėra vien lietuvių tautos rezervuar biologinė prasme, kaip tai samprotuoja Lietuvių chartos ideologai, bet jos idėjinis avangardas. Lietuvių tautos laisvė priklauso nuo Vak. Demokratijų laimėjimo prieš Maskvos totalitarizmą. Ne priklausomoje Lietuvoje gruodžio 17 perversmu įvesta diktatūra užgnaužė demokratinių jėgų susiformavimą tautoje, be kurių negali būti vedama sėkminga kova už lietuvių tautos išlaisvinimą. Lietuvių tautos demokratinės jėgos išaugo ir subrendo Amerikoje, kaip savo laiku Prūsų Lietuvoje subrendo tautinė idėja, kurios poveikyje prasidėjo tautinis lietuvių atgimimas. Pradėta spaudos akcija prieš Ameriką už tariamą "Lietuvos" "pardavimą" Helsinkio turguje yra savaime nukreipiama prieš Amerikos Lietuvą. Ar galima įsivaizduoti didesnę nesąmonę?

KLAUSIMO PASTATYMAS

Graikų filosofas Sokratas, padėjęs pagrindus vakarietiškai galvosenai, nurodė, kad kiekvienos problemos sprendimas priklauso nuo sugebėjimo pastatyti klausimą ant racionalinių pagrindų.

Statant klausimus apsvaistymui pasiremiant emociniais motyvais, sentimentais, religiniais ar ideologiniais samprotavimais, beveik visuomet duos klaidingą ar miglotą atsakymą. Taip statant klausimą, tik realiais atvejais pasitaiko surasti tiesos grūdą.

Peržvelgę anksčiau ant koikių principų yra pastatyta lietuviška spauda, dabar pažūrėkime, kaip mūsų valstybės vyrai statė ir sprendė likiminius tautai klausimus. Tas duos mums geresnę įvalgą į mūsų dienų veiksmų vartojamus metodus problemoms spręsti.

Artėjant II Pasauliniam karui, Lietuvos vyriausybė matė artėjantį pavojų ir padarė sekančius sprendimus: paskelbė pilną neutralitetą ir ėmė skubiai ginkluotis, tikėdama toms priemonėms išgelbėti nepriklausomybę. Abu sprendimai, kaip žinome, buvo pastatyti ant klaidingų prielaidų. Lietuva stovėjo ant pat artėjantio karo kelio, tad paskelbtas neutralitetas jos negalėjo išgelbėti. Ginklavimasis irgi buvo beprasmiškas, nes ginklu negalėjo patastyti karo militarizmo galybės. Rezultate atėjo tragiškas galas, nes nesugebėta pasiruošti okupacijai ir išgelbėti tai, kas buvo išgelbėtina.

(Bus daugiau)

A. VILAINIS - ŠIDLAUSKAS

O KAS TU?...

39

Nieko jai neatsakius, jis nuėjo. Jai pasirodė, lyg tas veidas kažkur matytas. Patiko ir jo veido išraiška. Patricija mėgo aukšto ūgio vyrus, o tas buvo ne tik aukštas, bet ir grakštus. Ji jau buvo kiek atstiusęs po pirmųjų meilės smūgių ir retkarčiais jos žvilgsnį vyrai patraukdavo, nors arčiau dar nė su kuo nedraugavo. Tas jų netikėtai susitikimas tuo dar nesibaigė. Kitą dieną ji buvo nuvykusi į Linkoln parką pasivaikščioti. Čia buvo ne tik gražus parkas, nusitęsęs iki pat ežero kranto, bet jame buvo taip pat ir zoologijos sodas, kuriame buvo apščiui paukščių, žvėrių, žvėrelių. Svarbiausia, kad jame buvo ir labai didelis gėlynas. Gėles Patricija mėgo iš pat mažens ir tame gėlyne ji visuomet praleisdavo daugiausia laiko, kada tik būdavo šiame parke.

Priešų generolo Grant'o tūlį ji ant jo valandėlę stebėjo. Jis buvo pastatytas to didvyrio atminimui su jo paties jojančio ant arklio bronzine statula. Paskui už jo tuoj pasuko vedančių placių taku į zoologijos parko dalį. Čia eidama pamatė priešais ateinančią tą patį vyrą, kurį buvo vakar mačiusi muziejuje. Jis ją pamatęs, su šypsna veide skėstelėjo rankomis ir tarė:

— Keista, koks malonus mudviejų ke-

lių susikirtimas. Vėl susitinku jus ir kaip tik, kai aš apie jus buvau pagalvojęs. O kur dabar einate?... Tikriausia paukščių ir žvėrelių pamatyti.

Kalbėjo drąsiai. Buvo įsilęs, atsilapojęs, ir Patricijai šį kartą netrūko žodžių ir drąsos atsakyti:

— Ne, aš tik pro juos praieisiu. Eisiu į gėlyną. Aš labai mėgstu gėles.

— Gėles ir aš labai mėgstu. Gal galime eiti kartu jų pasižiūrėti?

— Gerai. Dviese kartais besikalbant būna ir įdomiau, — nors tai sakydama ir nejaudė savo širdyje jokio džiaugsmo.

Jiems praėjant pro žvėrių ir paukščių gardą, jos palydovas stengėsi vis stabtelėti, kartais kai ką paaiškindamas ir vis žiūrėdamas į akis. Pastebėjęs jos kokį susidomėjimą paukščiu ar žvėreliu, jis tuoj surasdavo jam deramą pagyrimo žodį. Vienus gyrė dėl plunksnų spalvų įvairumo, o kitus dėl gražaus kailio ar kojų eilumo. Žodžių jam nestigo. Pasitengė sužinoti jos vardą, pavardę, pasisakė, kad jis vadinasi Anthony Guleiana.

Gėlynai skendo įvairių žiedų spalvose. Kai kur buvo susėta, susodinta vienos žiedų spalvos laukeliai, lyssės, ir rodesi, lyg būtų iš atskirų lopų visas gėlynas sudarytas. Daug gėlių turėjo ne tik nuostabiai akį veikiančius žiedus, bet ir skleidė labai malonų kvapą.

— Tikrai, Patricija, čia gražu, kaip ro-

juje. Dievas mums yra nuostabų pasaulį

sukūręs. Jo išminties, grožio ir galybės nė viena širdis, nė protas neįsimačius.

Patiko Patricijai ne vien, kad jis džiaugėsi gėlėmis, bet taip pat, jog ir apie Dievą taip pagarbiai atsiliepią. Ji nesuprato, jog jis taikosi prisiderinti prie jos nuotai-

kos ir gyvenimo samprotos.

— Tai kaip matau, mylite gamtos gro-
žį ir esate religingi nusiteikę.

— Žinoma, kaip nesidžiaugsiu, kas yra gražu, o religingas — nuo pat vaikystės dienų. Mano tėvai čia iš pačios Romos yra atkeliavę. Jie savo gyvomis akimis yra matę Kristaus vietininką čia žemėje. Tur būt, jis savo ranka palaimino ir į tolimuosius pasaulio kraštus iškeliaviant.

Grįžtant į namus jis ją palydėjo, pasiūlė ją aplankyti, bet nors sunkiai atsidūsus atsisakė. Tą vakarą ji apie jį daug galvojo. Jos širdžiai, kaip vėliau ji vadinė romiečių, — patiko. Jo plaukai, veidas buvo tamsoki, kaip ir daugelis saulėtų kraštų žmonių. Po poros dienų jis atsirado jos namuose ir sakėsi negalįs nurimti. Greit pasidarė nuolatiniu, veik kasdieniniu, jos namų lankytoju ir palydovu visur, kur tik ji beidavo. Stebėjęs jo paslankumų ir kad jam niekad nestingimo laiko. Pradžioje elgėsi labai dženelmeniški, bet daugiau kaip savaitę pralindus, ją palydėjęs iš kino, prie namų staigiai patraukė prie savęs, suspaudė glėbyje ir karštai pabučiavo. Jai parodžius nepasitenkinimą, jis šypsodamasis pasakė:

— Pavogtas bučkis yra daug saldėsnis...

Vėliau jai pradėjo kalbėti apie savo amžiną meilę, o kai ir Patricija prisipažino jam nesanti abejinga, tai jau kai tik būdavo vienu du, ją griebdavo į glėbį, bučiuodavo ir stipriai spausdavo prie savęs. Jo aistra dažnai išsivirdavo į brutalumą ir nebepaisydavo nė jos prašymų, nė pasi-priešinimų. Paskui teisingdavo, kad to-
kia jo prigimtis, bet čia juk nesą taip blo-
ga, esą abu amžinai įsimylėję. Kartais ir Patricijai rodėsi tas jo brutalumas ne tik pateisinamas, bet ir savaip malonus. Ta-
čiau jų santykiams tiek suartėjus, nesulauk-
dama iš jo kalbos apie sužieduotuves, ves-
tuves, pradėjo pati apie jas kalbėti.

Kodėl, Patricija, mums taip skubėti. Tu žinai — mano meilė tau amžina. Vedus toji meilė ima blėsti. Šeimoje kasdieniniai reikalai pradeda iškilti į paviršių.

Kiek palaukęs, pradėjo aiškinti, kad esąs atvykęs iš Bostono ir čia jami su darbo gavimu nesiseka. Vedusiems reikia pasto-
vus darbo ir kai tik jam tai pavyksia, tuoj eisias pas kunigą užsakyti. Patricija patikė-
jo, ir greit jis iš jos pradėjo prašyti pinigų ir jų gaudavo. Tikėjo galėsianti tikrai už jo ištekėti, o jos širdis jau nemažiau jį mylėjo, kaip savo pirmuosius du sužadėti-
nius... Paskui vis, laikui slenkant, ji ir pati pradėjo rūpintis surasti jam darbo.

Vieną sutartą pasimatymui dieną, jis nepasirodė. Jai buvo nuostabu, kilo ir di-

delis rūpestis, ar jam kas nebūs atsilikę. Vėl ji visą naktį nemiegojo. Įsivaizdavo, kad jis susirgo, gal kokia nelaimė ištiko, galvojo, jei ir kitą dieną jo nepamatys, pati važiuos į jo namus ieškoti.

Nebebuvo reikalo jo kitą dieną ieškoti, kai ji paėmė ir rankas rytinį laikraštį. Ten per visą puslapį matėsi stambiomis raidėmis antraštė:

"Pagautas muziejaus retenybų ir brange-
nybių vagis" Prie aprašymo buvo pridėta ir vagies fotografija. Iš pirmo pažvelgimo Patricija atpažino savo mylimąjį "romie-
tį". Ją nupurtė siaubas, bet ji prisivertė perskaityti, kas apie jį ten rašoma. Buvo rašoma, kad vagis atvykęs iš New Yorko. Ten ir čia buvo pridarys daug piktadarybių. Pabaigoje dar buvo pažymėta, kad piktadarys buvo vedęs, turėjęs du vaiku ir šeimą, pabėgdamas, palikęs skurdę ir al-
kanus.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
NAUJIENAS
Jos visad rašo
TEISYBĘ

TELEF. PR 8-3225

DR. ANNA BALIUNAS
AKUŠERJA, AUSU, NOSIES
IR GYDYTOJAS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prilima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5 val. trečiadieniais
nuo 1-5 val. šeštadieniais nuo 1-5 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius.
1938 S. Main Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

TEL.: SE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MIESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 51st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Vaj. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendrą praktiką, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 9-5 val. vak. Šeštadienį
nuo 10-12 val. vak. pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195

Prilima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tel. HE 8-6195.

P. ŠLEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
Kad ir kada, visada
užsakykite savo U.S. Savings Bonds

ROCKFORD, ILL.
Pensininkai pasirodė

Tai ne tuščias pasigyrimas, ieškojimas garbės. Pagyvenę, sulaukę gražaus amžiaus, matę ir pergyvenę šilto ir šalto, su-
rengę skanūs pusryčius Lietu-
vių klubo patalpose. Švarti vie-
telė, jauku pasidėti, su drau-
gais pasimatyti, pasikalbėti,
jaunas dienas prisiminti. Tos
mūsų šeiminių anksti rytą
kėlėsi, bulvės skuto, supiaustė
ir kepė ar virė — nežinau, bet
buvo skaniai pataisytos. Papras-
tai lietuviai pusryčiams bulvių
nevalgo. Čia patentas atvežtas
iš Kauno ar Vilniaus. Kumpis,
kiaušiniai kepanč apversti du
kartu ir kava su pienu ir cuk-
rum kiek kas nori, liudija, kad
pensininkai moka spėti pa-
gryvinti recesiją už mažą pi-
nigą. Pirmininkas Augustas
Pocius gali paliūdyti, kad išle-
do daug gerų dalykų ant išlai-
mėjimo. Rodosi, visi pensin-
kai ant rytojaus turėjo eiti pasi-
imti savo išlaimėjimus.

Pusryčiai tęsiasi kol svečiai
eidami namo iš bažnyčios jau
valgė pietus. Visi dėkojo šei-
mininkams už skanūs pietus.
Pasirodo, kad pensininkai išei-
siu pelnu ir geru vardu.

Šeštadienio vakare vokiečiai
baliavojo Lietuvių klube. Vo-
kiečiai patriotai alų gėrė iš Vo-
kietijos, taip, kad tuščias bon-
kas klubo tvarkytojas Bubelis
turėjo išvežti į miesto "dum-
pą". Netikėtas darbas, bet salė pa-
likta švariau kaip kiti palieka.
Žvalgas

hymnus. Naujienų redaktorius
M. Gudelis gražia prakalba pa-
gerbė klubą ir jo veiklą. Progra-
mą baigiant buvo perstatyti visa
L. B. P. M. klubo valdyba ir
įvairių klubų pirmininkai ir
pirmininkės.

Į šį jubiliejinį klubo parengi-
mą buvo atsilankę daug kita-
tųjų, tad ir programa buvo
vedama abiem — lietuvių ir an-
glijų kalbom.

Lietuvių Brighton Parko Mo-
terų klubas visoms narėms ban-
keto bilietus davė dovanai. Klub-
o valdyba ir narės sako aciu
visiems, kas rėmė šį banketą,
nes ir klubas visus rėmė.

E. M. M.

Pagrindžio darbai Sovietų Sąjungoje

Išėjo Samizdato sąsiuvinis
1975 m. rugsėjo numeris. Tas
biuletis reguliariai supažin-
dina savo prancūzų skaityto-
jus apie Sovietų Sąjungos sam-
izdatinę spaudą ir disidentinį
judėjimą. Rugsėjo numeryje
yra jauno į psichiatrinę ligo-
ninę patalpinto disidentinio Vla-
dimiro Bukovskio motinos Mrs.
Helvi Sipila, Tarptautinių Mo-
terų Metų Generalinė Sekretorė
laiškas; Lietuvos Katalikų
Bažnyčios Kronikos Nr. 15 iš-
traukos; Lietuvos "Nacionalinio
Liaudies Fronto" deklaraci-
jos ištraukos; komunistų —
demokratų byla, kur Viktoras
Novikov ir Kazakstano kalti-
namas įkūręs komunistų - de-
mokratų partiją (nubaustas
dviem metais stovyklos); nau-
jai pasirodžiusios Vakaruose A.
Sacharovo brošiūros "Mano
kraštas ir pasaulis" recenzija ir
paties Sacharovo dėl jos pasi-
sakymas, kurį jis baigia šiais
žodžiais: "Aš laikau reikalinga
pabrėžti, kad aš esu įsitiki-
nęs evolucionistas, reforma-
torius ir prievartinių revoliu-
cinių auklėtinių priešinys, nes
jie visuomet su savimi neša eko-
nominės ir teisinės sistemos
sugriovimą, žmonių masių kan-
čias, nelegalumą ir žiaurumus".
Nauja brošiūra (rusų kalba)
galima gauti "Krinika Press",
505 8th Ave., New York, NY.
10018. Kaina 4 dol. (E.)

DAYTON, OHIO

Lietuvių kaulių balius

Po vasaros atostogų Daytono
lietuviai atidarė rudens sezoną
spalio 25 dieną su kaulių ba-
liu lietuvių klube. Svečių pri-
sirinke pilna salė, daugumoj su
įvairiausiais kostiumais, iš ku-
rių keturi buvo premijuoti. Tei-
sėjai Lon ir Jean Kappell, Sue
ir Bob Kwellil ilgai svarstė,
bet galiausiai atrinko gražiaus-
ias, įdomiausias, baisiausias ir
originaliausias kaukes.

Teisėjai buvo lietuvių kilmės:
Jean Kappell, visam Daytonui
gerai žinoma žurnaliste, rašan-
ti į Dayton Daily News; Bob
Kwellil, populiarius ir mėgia-
mas WAVE radio stoties pra-
nešėjas, kuris kiekvieną praga-
rsina Lietuvos vardą ir su iš-
didumu pasisako esąs lietuvis.
Balius praėjo su dideliu pasi-
sekimu nes orkestrui nustojus
groti antrą valandą ryto, publi-
ka labai nenoriai pradėjo skirs-
tytis namo.

Laimutė Markevičiūtė-Alvarado

Brighton Parks

Lietuvių Brighton Parko
Moterių klubo 40 metinės

Lietuvių Brighton Parko Mote-
rių klubo 40 metinis jubiliejinis
banketas įvyko š. m. spalio 5 d.,
Polonia salėje.

Banketas buvo smagus — vi-
siems svečiams ant stalo buvo
pastatyta po bonką "stipriosios"
ir skanūs valgiai. Programą pra-
sidedo pirmininkei Bernice Žem-
gulis vadovaujant. Prelatas Mo-
zeris sukalbėjo invokaciją ir
trumpoje kalboje pagyrė Lie-
tuvių Brighton Parko Moterių
klubą, kurs per tiek metų gy-
vuodamas rėmė visus labdarin-
gus darbus. Mrs. M. Banky su-
giedojė Amerikos ir Lietuvos

"ČIKANŲ JEGA"

Pamišėlis iš Oklahomos

CHICAGA. — Suimtas Au-
gustine Quintana, 17 metų am-
žiaus, kaltinamas Chicagoje nu-
žudęs du žmones, kurių viena
buvo dvejų policininkų motina.

Pirmadienį atvykęs iš Okla-
homa City Quintana apsigyve-
no YMCA viešbutyje, 3089 E.
91 st., kur kambarių tvarkyto-
jas tarnavo Mrs. Agnes Banks,
59 metų amžiaus. Neuzilgo ji
buvo rasta peiliu subadyta dvy-
lika smūgiais į krūtį ir per
vidurius, o liudininkai matė
Quintana iš viešbučio išbėgant.

Pusę valandos trukus jis įsi-
laužęs į namus 9733 Avenue N.
peiliu subadė Howardą Edwards,
69 metų amžiaus. Policijai su-
imant, žudikas su savimi tebe-
turėjo kruviną peilį. Suimamas
jis šaukė "Chicano power!"

Išaiškinta, kad Quintana prieš
7 mėnesius buvo paleistas iš
Norman, Okla., bepročių ligo-
ninės.

RTA SUPIRKS AUTOBUSŲ LINIJAS UŽMIESČIUOSE

CHICAGA. — Regionalinė
Transportacijos Administracija
(RTA) rengiasi pati operuoti vi-
sas Chicago ir užmiesčių tran-
zito sistemas. RTA taryba, 5
balsais prieš 3, autorizavo savo
pirmininką Milton Pikarskį pra-
dėti derybas dėl keturių dide-
sniųjų priemiesčių aptarnaujan-
čių kompanijų nupirkimo. Tos
kompanijos yra: Suburban Tran-
sit Systems, Inc.; West Towns
Bus Co.; South Suburban Safe-
way Lines, Inc.; ir Waukegan-
North Chicago Transit Co.

Be to, RTA autorizavo duoti
\$51.8 milijonus Chicago Tran-
zito Administracijai (CTA),
kad galėtų išmokėti savo defi-
citus nuo liepos iki rugsėjo mė-
nesio.

Senieji nori balso

Metropolitan Chicago pilie-
čių pensininkų senatas spaudos
konferencijoje pareiškė, kad
aukščiausioji transportacijos į-
staigoje RTA yra reikalingas se-
nųjų piliečių atstovo balsas, nes
dabar tos įstaigos yra ignoruo-
jami daugiau kaip 700,000 čika-
giečių — senųjų ir invalidų pi-
liečių pageidavimai.

SKAITYK LA KITA PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAST: "NAUTIENAS"

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Žemaičių Kultūros Klubas ren-
gia Bunco žaidimo pobūvi sekmadienį,
lapkričio 2 d. Gintaro salėje, 2548
W. 69th St. Pradžią 2:30 val. popiet.
Bus gražių dovanėlių ir užkandžių.
Kviečiami gausiai dalyvauti ir links-
mai popietės praleisti.
Rengimo Komitetas ir Valdyba

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Ką tik darote, darykite iš širdies, kaip Viešpatui, o ne žmo-
nėms". — Kol. 3:23.

Viešpatys yra davęs savo žmonėms laisvę, jis negąsdina ir nevertia
juos ką nors daryti. Jis kviečia juos pristatyti savo kūnus kasdieną kaip
gyvas ir šventas aukas. Jei kas atšala, aptingsta ir atsiima savo auką,
tas pralaimės. Dievas nekentia nuodėmės, todėl ir jo žmonės turi kovoti
prieš nuodėmę. Geruose darbuose mes turime būti savanoriai. Turime
būti stropūs ir uolūs daryme ta, kas Dievui patinka ir kas naudinga mū-
sų artimams, o ypatingai, tikėjimo naminiams. "Mes trokstame, kad kiek-
vienas iš jūsų liktų galo rodytų tą patį uolumą pilnam vilties tikrumui pa-
siekti".

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusieji? Į tą klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 64th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

N A R I A I:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

When the Emperor and Empress of Japan visit America on September 30-October 13, it will be the first time that a Japanese monarch visits the continental United States. After a two-day rest in Williamsburg, Va., Their Majesties will travel to Washington, D.C., where they will attend a State Dinner hosted by President and Mrs. Gerald Ford and other ceremonial functions. On October 4, they embark on a round of visits to New York, Chicago, Los Angeles, San Francisco and Honolulu, during which they will meet with Secretary General Kurt Waldheim and tour the United Nations, attend luncheons hosted by local mayors and appear at receptions hosted by Japanese residents of the area.

Interspersed with the trip's ceremonial duties are a number of activities reflecting the personal interests of Their Majesties. The Emperor, an avid marine biologist, will visit two of America's top oceanographic research centers, and the Empress, a gifted artist, will visit American museums and crafts centers. Together they will visit Mount Vernon, the headquarters of the American Red Cross, the San Diego Zoo and Disneyland.

When not preoccupied with official duties, Their Majesties like to spend time with their family, shown here in a recent portrait. They are (from left) Prince Aya, Empress Nagako, Princess Nori, Crown Prince Akihito, Emperor Hirohito, Crown Princess Michiko, Prince Hitachi, Prince Hiro and Princess Hanako.

EVERY TREE
IS A FAMILY TREE

Our trees and forests provide your family with many happy hours of recreation. That's why it's important to protect them from forest fires by following Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, stir the ashes, and drown them again. Crush all smokes dead out.

Please! Only you can prevent forest fires

Dailės meno paroda ir M. K. Čiurlionio minėjimas

Kaip tradicija, neprikli-
tuvoje veikusi "Lietuvių Dail-
ga", atsikūrė tremtyje —
Amerikoje — kaip "Amerikos
Lietuvių Dailininkų S-ga", ku-
riai priklauso S. Amerikos dail-
is dailininkų. S-gai vadovavo
dail. V. Jonynas (Vokietijoje),
prof. dail. A. Varnas, Amerikoje
dail. Z. Kolba, dail. A. Rūkš-
tė ir ilgametis S-gos pirminin-
kas Vl. Vaitiekūnas.

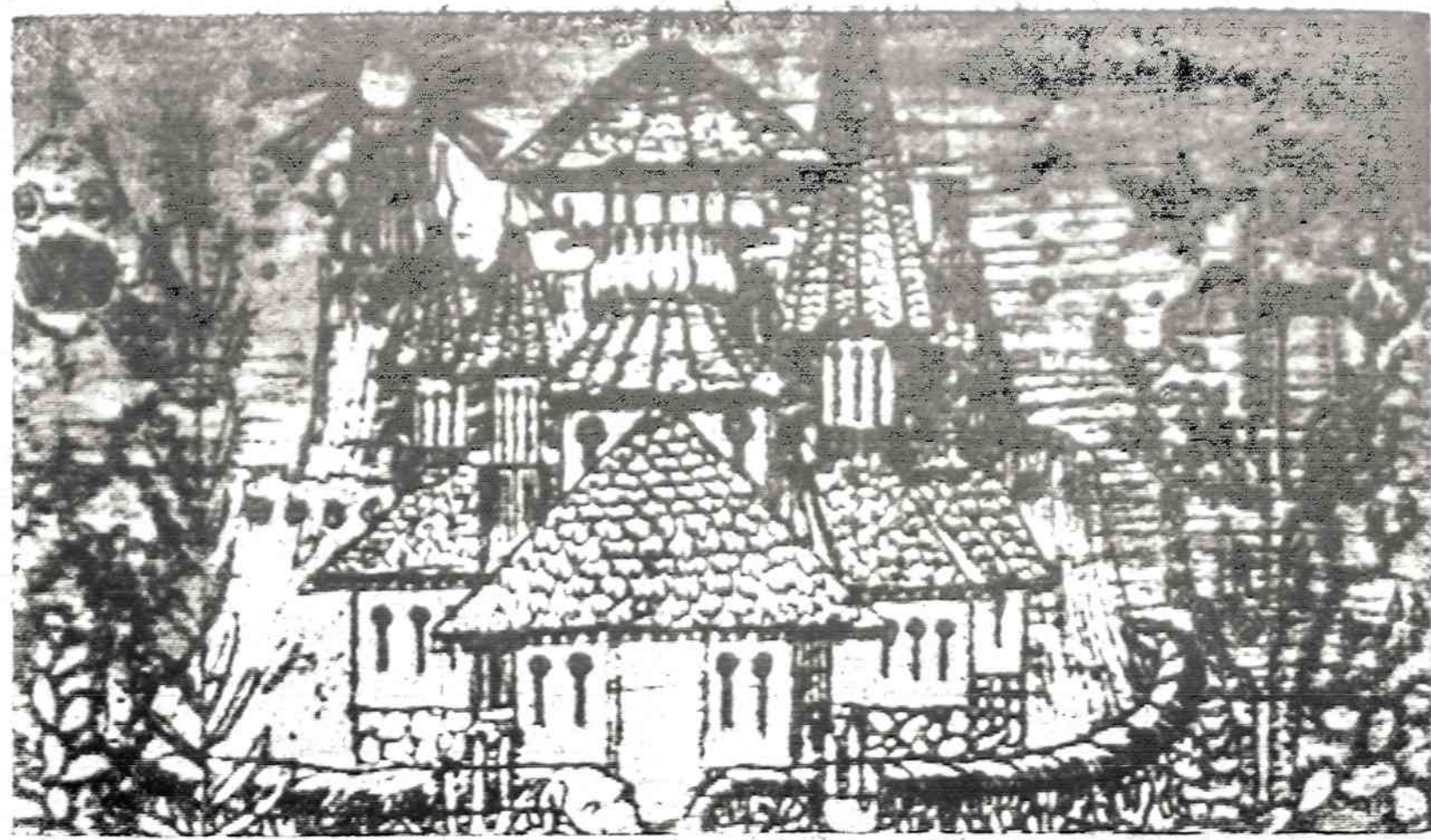
A. L. D. S-gos toleruojami
visų kryptų dailininkai. Ta-
čiau išlaikomas nuosaikumas ir
meninė gyvenimo tradicija.
S-ga aktyviai veidama yra
kūrusi M. K. Čiurlionio Gale-
rijiją, kuri dabar veikia (kaip
korporacija) naujose patalpose
— 8929 S. Harlem Ave., Čikago-
je (Bridgeview, Midland Savings

patalpose), kurioje jau yra su-
kaupta nemažas kiekis dailin-
kų rinkinių kurinių. Čia yra
saugūs sandėliai kūriniams ir
didelė Galerijos parodų salė.
Šioje salėje jau vyksta sėkmin-
gai meno parodos ir minėjimai.

1975 m. lapkričio m. 8—16 d.
įvyks A. L. Dail. S-gos narių
rudeninė kūrinių paroda, kurio-
je dalyvaus 14 dailininkų (su
prof. A. Varnu ir jaun. dailin-
kais), su 55 darbais. Parodos
atidarymas bus 7:30 (lapkr. 8
d., šeštadienį). Paroda aukštes-
nio lygio ir labai įvairi meno
technikos atžvilgiu.

Gi čia pat, lapkričio mėn. 23
d. 3 val. popiet (sekmadienį),
įvyks M. K. Čiurlionio 100 metų
minėjimas, kurį ruošia A. L.
Dail. S-ga.

Čia bus išsamiai išreikšta
Čiurlionio muzika ir jo dailės
meno kūrinių, kiek galima ar-
čiau supažindinant visuomenę

M. K. Čiurlionio dekoracijos eskizas jo sumanytai operai Jūratė

su mūsų tautos genijum. Taip
pat bus gražiai įrengtos Čiur-
lionio reprodukcijos, kurias
bus galima išsigyti.

Visuomenė kviečiama gausiai
dalyvauti. A. L. D. S-ga

Vitaminas E pagydo trauklį - mėšlungį

Dr. Samuel Ayres Jr., buvęs
dermatologijos profesorius Ka-
lifornijos universiteto Los An-
geles mieste, prėdė, kad vita-
minas E beveik visu 100 nuošim-
čių pagydo kojų trauklį, kitaip
vadinamą mėšlungį. Iš 125
mėšlungių sergančiųjų jis vita-
minu E pagydė 123. Kitas
daktaras Robert F. Cathcart vita-
minu E sakosi beveik visu
100 nuošimčių išgydęs "mažiaus-
iai penkis šimtus" pacientų.

Neilgai reikia laukti, kol kojų
mėšlungis pradeda švelnėti ir
visiškai praeina, vidutiniškai
per dvi savaites. Bet ir visiškai
pagijus, vitaminą E reikia ir
toliau kasdien imti po kapsulę.

Milijonai amerikiečių apsi-
džiaus, kai žinia apie naktinio
kajų trauklį pagydomą visus
pasieks. "Apie 4 milijonai JAV
gyventojų kenčia nuo labai
skausmingo kojų raumenų susi-
traukimo. Bet abudu daktarai
perspėja, kad turintieji aukštą
kraujo spaudimą, širdies nega-
lavimus ar diabetus (cukrinę li-
gą) be savo daktaro leidimo vi-
tamino E neimtų.

Ką veikia kaliniai paleisti atostogų?

Cook apskritys kalėjimo ka-
linys James Daniel, 27 metų am-
žiaus, gyv. 4525 So. Federal st.,
paleistas pagal darbus paleidi-
mo programą, bėgdamas nuo po-
licijos vogtame taxi automobi-
lije, užsimušė automobiliiui at-
sidaužęs ir stulpą prie 18 gatvės
ir Wentworth avenue. Mrs. Alice
Lewis, 33, iš 1408 E. 70th st.,
kuri Daniels pagrobė, taksį
važiavo kaip pasaziērė, yra
Mercy ligoninėje kritiškąje pa-
dėtyje, o pats Daniel mirė beo-
peruojamas toj pačioj Mercy li-
goninėje.

Mirė dramblys Zigi

Brookfield zoologijos sode sa-
vo "rezidencijoje" mirė 55 me-
tų amžiaus nelaisvėje išgyve-
nęs milžiniško didumo, visoje
Amerikoje savo piktu tempera-
mentu ir netikėtinomis išdaigo-
mis pagarsėjęs 10 pėdų aukščio
ir daugiau kaip 7 tonų svorio
mažo "vaiko" amžiuje iš Indi-
jos parvežtas dramblys. Zigi
vardu.

Lošdamas savo rolę Ringling
Bros, cirke jis savo straubliu pa-
tvėręs nusviedė per 30 pėdų vie-
nų muzikantą, užmušdamas jį
vietoje ir savo 6 pėdų ilgumo
iltimis prisimeigė savo prižiū-
rėtoją. Už tai iškalėjo 29 metus
uždarytas stiprioje vienutėje.

Prieš amžiaus galą gerų žmo-
nių surinktomis \$50,000 aukomis
jau buvo pastatytas "liuksusinis
gardas su visais patogumais",

Bedarbių sumažėjo?

Per savaitę, kuri baigėsi spa-
lio 18 d., bedarbių pašalpos pra-
šančiųjų skaičius Ilinojų su-
mažėjo iš 212,472 iki 205,262.
Lyginant su praeitų metų šiuo
laiku, dabar bedarbių pašalpa
gaunančių skaičius yra 162 nuo-
šimčiais didesnis kaip pernai.
Daugiausiai bedarbių pašalpos
reikalingų — 132,945 yra Cook
ir DuPage apskrityse.

Illinois darbo departamento
pranešimu prašymus įteikė 14-
063 asmenys naujų bedarbių.

Rasinės riaušės Elgin mokykloje

ELGIN, Ill. — Mokyklų tary-
ba nutarė visiems 1975—1976
mokslo metams pašalinti iš El-
gin Senior aukštesnės mokyklos
13 mokinių už kėlimą riaušių ir
muštynių, dėl kurių mokykla
buvo dvi dienas uždaryta. Muš-
tynės tarp juodųjų ir baltųjų
prasidėjo automobiliams pasta-
tyti aikštėje spalio 8 d. ir pri-
reikė 25 policininkų riaušėms
numalšinti.

TRUMPAI

— Kun. A. Stašio 70 m. am-
žiaus sukaktį paminėjo Šv. Kry-
žiaus parapija praeitą šeštadie-
nį iškilmingomis pamaldomis
ir banketu. Jubilatas dirba
šioj parapijoje 28 m., dalyvauja
Alto ir kituose Amerikos lietu-
vių bendruosė darbuose. Jį
sveikinti susirinko visuomenės ir
parapijos aktyvas, taip pat ra-
štu sveikino prez. Fordas, atst.
Derwinski, meras Daley ir daug
kitų žymių asmenų lietuvių bei
amerikiečių.

— Zelma Kiaupaitė iš Brigh-
tono Parko apylinkės išvyko į
Colorado valstiją. To apylinkės
Stasys Mažutis išvyko pas duk-
terį į Wyoming valstiją.

— Mokslo ir Pramonės mu-
ziejų ruošiamą vaikų piešinių
tarptautinę parodą nuo lapkri-
čio 18 iki gruodžio 28 d. Bus iš-
statyta virš 200 piešinių iš 50
kraštų. Ten pat bus ir Chicago
vaikų meno paroda. Parodą
ruošia UNICEF komitetas.

— Virš 50 tautybių bei etninių
grupių dalyvaus šiemetinėje pa-
rodoje ir mugėje Navy Pier
halėse su daugeliu kultūrinių ir
buities bei tautinių valgių pa-
viljonais lapkričio 1 ir 2 d.
Taip pat bus tautinių grupių
programos — muzika, dainos ir
šokiai. Malės atidaromos pu-
blikai 11 val. ryto. Uždarytos
šeštadienį 9 ir sekmadienį 7 val.
vak.

— Eleonora Zapolienė, Lu-
cille Vešota, Bernice Kasarski
ir Helen Pius bus instruktorės
Ford city prekybos centre tra-
diciniuose kalėdinių ornamen-
tų kursuose lapkričio 4, 11, 18
ir 25 d. 7:30—9 val. vak., šiau-
rės rytų salėje prie J. C. Pen-
ny's krautuvės. Registrotis da-
bar Peacock Alley raštinėse.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

AUTO BODY REPAIRMAN
EXPERIENCED ONLY
Minimum 5 yrs. With tools.
Top wages for right man.
North Side shop.
677-5760

MAN WANTED
To live in. Take care of house, light
cleanup. Must be able to drive, also
work in store doing errands and
other miscellaneous work.
Call
JERRY SENESCU —
743-1262
10:00 A. M. to 5:00 P. M.

PERSONAL Asmenų ieško

REIKALINGA PATIKIMA MOTERIS
prižiūrėti sergančią porą, tvarkyti jų
butą ir gaminti jiems maistą 6 die-
nas savaitėje. Tel. WA 5-4867.

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMAS 5 KAMBARIŲ AP-
SILDOMAS BUTAS 1-me aukšte tik
suaugusiems arti 63-cios ir Whipple.
Tel. 737-4135.

— Danutė M. Saliklytė, Juda-
ta B. Sedaitytė, Daiva K. Va-
laitytė, Ona... Požarniukaitė,
Claudia R. Sedath ir Gary R.
Radville iš Chicago's pietvakarių
priimti į Illinois universiteto
Circle campus Edmund J. Jam-
ies garbės studentų korporaci-
ją.

— Vėlinės Šv. Kazimiero Lie-
tuvių kapinėse bus apvaikščio-
jamos sekmadienį, lapkričio 2
d. 12 val. prie Steigėjų pamink-
lo. Programoje mirusiųjų pager-
bimas, vėlinių liepsnos per-
kėlimas prie artimųjų kapų,
dvasiško maldos, pasauliečio žo-
dis, susirinkusiųjų giesmės ir
kt.

Vytauto Didžiojo šaulių rin-
ktinė dalyvauja garbės sargy-
boje.

Pasauliečių komitetas ir skly-
pų savininkų draugija kviečia
visus skaitlingai dalyvauti.
(Pr).

— Reformacijos šventė Tėviš-
kės Bažnyčioje. Visose protes-
tantų — evangelikų bažnyčiose
su giliu dėkingumu yra mini-
ma 1517 metų spalio 31 diena.
Kai kuriuose kraštuose šioji die-
na yra šventadienis, kad visi,
laisvi nuo darbų, galėtų daly-
vauti Reformacijos šventės iš-
kilnėse. Šiame krašte ji šven-
čiama sekmadieniais prieš ar po
minėtos spalio 31 dienos. Tė-
viškės lietuvių evangelikų liute-
ronų bažnyčioje, 6641 So. Troy,
švėsime ateinantį sekmadienį,
lapkričio 2 d. 10 val. Pamaldose
dalyvaus parapijos choras, va-
dovaujamas Jurgio Lampasčio.
Kun. Ansas Trakis pasakys pa-
mokslo tema: Reformacijos pa-
laima žmogui, tautoms ir baž-
nyčiai. Po pamaldų parapijos
Jaunimo Ratelis su atitinkama
programa rengia Reformacijos
minėjimą parapijos salėje. Visi
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.
T. S.
(Pr).

"NAUJENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BŪČIULIS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS
IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVING

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. — Virginia 7-7

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS —

NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA, 50

pėdų sklypas, Brighton Parke. Mū-
rinis namas, nebrangus, reikia sku-
biai parduoti.

5 PO 5. MŪRINIS - MEDINIS. \$1100

į mėn. Prašo \$50,000, Marquette Par-
ke.

10 BUTŲ MŪRINIS. Nauji irengi-
mai. Labai geros pajamos. Savininko
paskola. Labai geras namas. Reikia
skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance. Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

NEAR 70th & ROCKWELL

Excellent newer 2 story 4 & 4 brick,
plus 3 room garden apartment.

Good income.

Gas hot water heat. Garage.

\$37,500.

JANIS REALTY

581-2787 or 925-2788

SUNLAND REALTY

4511-4th Street North.

St. Petersburg, Florida 33703

Tel. 813-527-0696. Lietuvių Realtor

ANTON L. MAURAGAS.

Jis maloniai patarnaus lietuviams,
kurie nori pirkti ar parduoti namus.

— SLA 6-tos Apskritis kon-
ferencija įvyks sekmadienį, lap-
kričio 2 dieną, 2:30 val. popiet,
Chicago Savings and Loan As-
sociation patalpose, 6245 S. Wes-
tern Ave., Chicagoje. Kviečia-
me Chicago's ir apylinkių SLA
kuopų valdybas ir delegatus bū-
tinai atvykti, nes bus renkamos
įvairios komisijos, surengti SLA
90 veiklos metų seima, kuris
įvyks 1976 m. liepos 2 dieną
Chicagoje. Taipgi, bus ir kiti
svarbūs SLA reikalai aptarti.
Laukiame. Valdyba

— Naujienas galima užsisa-
kyti telefonu, skambinant ad-
ministracijai darbo valandomis.
Taip pat kviečiama skambinti
arba rašyti prašant siųsti susi-
pažinimui. Platinimo vajaus
proga Naujienos yra siunčiamos
nuo susipažinimui 2 savaites
nemokamai pagal gautus pagei-
davimus ir galimų skaitytojų
adresus.

(Pr).

— Reformacijos šventė Tėviš-
kės Bažnyčioje. Visose protes-
tantų — evangelikų bažnyčiose
su giliu dėkingumu yra mini-
ma 1517 metų spalio 31 diena.
Kai kuriuose kraštuose šioji die-
na yra šventadienis, kad visi,
laisvi nuo darbų, galėtų daly-
vauti Reformacijos šventės iš-
kilnėse. Šiame krašte ji šven-
čiama sekmadieniais prieš ar po
minėtos spalio 31 dienos. Tė-
viškės lietuvių evangelikų liute-
ronų bažnyčioje, 6641 So. Troy,
švėsime ateinantį sekmadienį,
lapkričio 2 d. 10 val. Pamaldose
dalyvaus parapijos choras, va-
dovaujamas Jurgio Lampasčio.
Kun. Ansas Trakis pasakys pa-
mokslo tema: Reformacijos pa-
laima žmogui, tautoms ir baž-
nyčiai. Po pamaldų parapijos
Jaunimo Ratelis su atitinkama
programa rengia Reformacijos
minėjimą parapijos salėje. Visi
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.
T. S.
(Pr).

— Vėlinės Šv. Kazimiero Lie-
tuvių kapinėse bus apvaikščio-
jamos sekmadienį, lapkričio 2
d. 12 val. prie Steigėjų pamink-
lo. Programoje mirusiųjų pager-
bimas, vėlinių liepsnos per-
kėlimas prie artimųjų kapų,
dvasiško maldos, pasauliečio žo-
dis, susirinkusiųjų giesmės ir
kt.

Vytauto Didžiojo šaulių rin-
ktinė dalyvauja garbės sargy-
boje.

Pasauliečių komitetas ir skly-
pų savininkų draugija kviečia
visus skaitlingai dalyvauti.
(Pr).

— Reformacijos šventė Tėviš-
kės Bažnyčioje. Visose protes-
tantų — evangelikų bažnyčiose
su giliu dėkingumu yra mini-
ma 1517 metų spalio 31 diena.
Kai kuriuose kraštuose šioji die-
na yra šventadienis, kad visi,
laisvi nuo darbų, galėtų daly-
vauti Reformacijos šventės iš-
kilnėse. Šiame krašte ji šven-
čiama sekmadieniais prieš ar po
minėtos spalio 31 dienos. Tė-
viškės lietuvių evangelikų liute-
ronų bažnyčioje, 6641 So. Troy,
švėsime ateinantį sekmadienį,
lapkričio 2 d. 10 val. Pamaldose
dalyvaus parapijos choras, va-
dovaujamas Jurgio Lampasčio.
Kun. Ansas Trakis pasakys pa-
mokslo tema: Reformacijos pa-
laima žmogui, tautoms ir baž-
nyčiai. Po pamaldų parapijos
Jaunimo Ratelis su atitinkama
programa rengia Reformacijos
minėjimą parapijos salėje. Visi
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.
T. S.
(Pr).

— Vėlinės Šv. Kazimiero Lie-
tuvių kapinėse bus apvaikščio-
jamos sekmadienį, lapkričio 2
d. 12 val. prie Steigėjų pamink-
lo. Programoje mirusiųjų pager-
bimas, vėlinių liepsnos per-
kėlimas prie artimųjų kapų,
dvasiško maldos, pasauliečio žo-
dis, susirinkusiųjų giesmės ir
kt.

Vytauto Didžiojo šaulių rin-
ktinė dalyvauja garbės sargy-
boje.

Pasauliečių komitetas ir skly-
pų savininkų draugija kviečia
visus skaitlingai dalyvauti.
(Pr).

— Reformacijos šventė Tėviš-
kės Bažnyčioje. Visose protes-
tantų — evangelikų bažnyčiose
su giliu dėkingumu yra mini-
ma 1517 metų spalio 31 diena.
Kai kuriuose kraštuose šioji die-
na yra šventadienis, kad visi,
laisvi nuo darbų, galėtų daly-
vauti Reformacijos šventės iš-
kilnėse. Šiame krašte ji šven-
čiama sekmadieniais prieš ar po
minėtos spalio 31 dienos. Tė-
viškės lietuvių evangelikų liute-
ronų bažnyčioje, 6641 So. Troy,
švėsime ateinantį sekmadienį,
lapkričio 2 d. 10 val. Pamaldose
dalyvaus parapijos choras, va-
dovaujamas Jurgio Lampasčio.
Kun. Ansas Trakis pasakys pa-
mokslo tema: Reformacijos pa-
laima žmogui, tautoms ir baž-
nyčiai. Po pamaldų parapijos
Jaunimo Ratelis su atitinkama
programa rengia Reformacijos
minėjimą parapijos salėje. Visi
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.
T. S.
(Pr).

— Vėlinės Šv. Kazimiero Lie-
tuvių kapinėse bus apvaikščio-
jamos sekmadienį, lapkričio 2
d. 12 val. prie Steigėjų pamink-
lo. Programoje mirusiųjų pager-
bimas, vėlinių liepsnos per-
kėlimas prie artimųjų kapų,
dvasiško maldos, pasauliečio žo-
dis, susirinkusiųjų giesmės ir
kt.

Vytauto Didžiojo šaulių rin-
ktinė dalyvauja garbės sargy-
boje.

Pasauliečių komitetas ir skly-
pų savininkų draugija kviečia
visus skaitlingai dalyvauti.
(Pr).

— Reformacijos šventė Tėviš-
kės Bažnyčioje. Visose protes-
tantų — evangelikų bažnyčiose
su giliu dėkingumu yra mini-
ma 1517 metų spalio 31 diena.
Kai kuriuose kraštuose šioji die-
na yra šventadienis, kad visi,
laisvi nuo darbų, galėtų daly-
vauti Reformacijos šventės iš-
kilnėse. Šiame krašte ji šven-
čiama sekmadieniais prieš ar po
minėtos spalio 31 dienos. Tė-
viškės lietuvių evangelikų liute-
ronų bažnyčioje, 6641 So. Troy,
švėsime ateinantį sekmadienį,
lapkričio 2 d. 10 val. Pamaldose
dalyvaus parapijos choras, va-
dovaujamas Jurgio Lampasčio.
Kun. Ansas Trakis pasakys pa-
mokslo tema: Reformacijos pa-
laima žmogui, tautoms ir baž-
nyčiai. Po pamaldų parapijos
Jaunimo Ratelis su atitinkama
programa rengia Reformacijos
minėjimą parapijos salėje. Visi
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.
T. S.
(Pr).

— Vėlinės Šv. Kazimiero Lie-
tuvių kapinėse bus apvaikščio-
jamos sekmadienį, lapkričio 2
d. 12 val. prie Steigėjų pamink-
lo. Programoje mirusiųjų pager-
bimas, vėlinių liepsnos per-
kėlimas prie artimųjų kapų,
dvasiško maldos, pasauliečio žo-
dis, susirinkusiųjų giesmės ir
kt.

Vytauto Didžiojo šaulių rin-
ktinė dalyvauja garbės sargy-
boje.

Pasauliečių komitetas ir skly-
pų savininkų draugija kviečia
visus skaitlingai dalyvauti.
(Pr).

— Reformacijos šventė Tėviš-
kės Bažnyčioje. Visose protes-
tantų — evangelikų bažnyčiose
su giliu dėkingumu yra mini-
ma 1517 metų spalio 31 diena.
Kai kuriuose kraštuose šioji die-
na yra šventadienis, kad visi,
laisvi nuo darbų, galėtų daly-
vauti Reformacijos šventės iš-
kilnėse. Šiame krašte ji šven-
čiama sekmadieniais prieš ar po
minėtos spalio 31 dienos. Tė-
viškės lietuvių evangelikų liute-
ronų bažnyčioje, 6641 So. Troy,
švėsime ateinantį sekmadienį,
lapkričio 2 d. 10 val. Pamaldose
dalyvaus parapijos choras, va-
dovaujamas Jurgio Lampasčio.
Kun. Ansas Trakis pasakys pa-
mokslo tema: Reformacijos pa-
laima žmogui, tautoms ir baž-
nyčiai. Po pamaldų parapijos
Jaunimo Ratelis su atitinkama
programa rengia Reformacijos
minėjimą parapijos salėje. Visi
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.
T. S.
(Pr).

— Vėlinės Šv. Kazimiero Lie-
tuvių kapinėse bus apvaikščio-
jamos sekmadienį, lapkričio 2
d. 12 val. prie Steigėjų pamink-
lo. Programoje mirusiųjų pager-
bimas, vėlinių liepsnos per-
kėlimas prie artimųjų kapų,
dvasiško maldos, pasauliečio žo-
dis, susirinkusiųjų giesmės ir
kt.

Vytauto Didžiojo šaulių rin-
ktinė dalyvauja garbės sargy-
boje.

Pasauliečių komitetas ir skly-
pų savininkų draugija kviečia
visus skaitlingai dalyvauti.
(Pr).

— Reformacijos šventė Tėviš-
kės Bažnyčioje. Visose protes-
tantų — evangelikų bažnyčiose
su giliu dėkingumu yra mini-
ma 1517 metų spalio 31 diena.
Kai kuriuose kraštuose šioji die-
na yra šventadienis, kad visi,
laisvi nuo darbų, galėtų daly-
vauti Reformacijos šventės iš-
kilnėse. Šiame krašte ji šven-
čiama sekmadieniais prieš ar po
minėtos spalio 31 dienos. Tė-
viškės lietuvių evangelikų liute-
ronų bažnyčioje, 6641 So. Troy,
švėsime ateinantį sekmadienį,
lapkričio 2 d. 10 val. Pamaldose
dalyvaus parapijos choras, va-
dovaujamas Jurgio Lampasčio.
Kun. Ansas Trakis pasakys pa-
mokslo tema: Reformacijos pa-
laima žmogui, tautoms ir baž-
nyčiai. Po pamaldų parapijos
Jaunimo Ratelis su atitinkama
programa rengia Reformacijos
minėjimą parapijos salėje. Visi
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.
T. S.
(Pr).

— Vėlinės Šv. Kazimiero Lie-
tuvių kapinėse bus apvaikščio-
jamos sekmadienį, lapkričio 2
d. 12 val. prie Steigėjų pamink-
lo. Programoje mirusiųjų pager-
bimas, vėlinių liepsnos per-
kėlimas prie artimųjų kapų,
dvasiško maldos, pasauliečio žo-
dis, susirinkusiųjų giesmės ir
kt.

Vytauto Didžiojo šaulių rin-
ktinė dalyvauja garbės sargy-
boje.

Pasauliečių komitetas ir skly-
pų savininkų draugija kviečia
visus skaitlingai dalyvauti.
(Pr).

— Reformacijos šventė Tėviš-
kės Bažnyčioje. Visose protes-
tantų — evangelikų bažnyčiose
su giliu dėkingumu yra mini-
ma 1517 metų spalio 31 diena.
Kai kuriuose kraštuose šioji die-
na yra šventadienis, kad visi,
laisvi nuo darbų, galėtų daly-
vauti Reformacijos šventės iš-
kilnėse. Šiame krašte ji šven-
čiama sekmadieniais prieš ar po
minėtos spalio 31 dienos. Tė-
viškės lietuvių evangelikų liute-
ronų bažnyčioje, 6641 So. Troy,
švėsime ateinantį sekmadienį,
lapkričio 2 d. 10 val. Pamaldose
dalyvaus parapijos choras, va-
dovaujamas Jurgio Lampasčio.
Kun. Ansas Trakis pasakys pa-
mokslo tema: Reformacijos pa-
laima žmogui, tautoms ir baž-
nyčiai. Po pamaldų parapijos
Jaunimo Ratelis su atitinkama
programa rengia Reformacijos
minėjimą parapijos salėje. Visi
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.
T. S.
(Pr).